दैनिक सोलापूर
असत्याच्या दुनियेतील सत्य शोधणारे सायं दैनिक
कटूसत्य
किंमत ५ रुपये
Email - katusatya@gmail.com
www.katusatyanews.com

सोलापूर | RNI No . MAHMAR 2006/17624 | वर्ष २१ वे, अंक ७७ वा | गुरुवार, दि. १५ ऑक्टोबर २०२६ | पाने: ४ | पोष्ट परवाना: - SLP/04/2026-2028 Posted at - R.M.S.Post Office SOLAPUR

शेतकरी देशोधडीला, सरकारची पाच हजारांची बोळवण !

राज्यभरातून दुष्काळग्रस्त शेतकरी तुटपुंज्या मदतीवर नाराज

सोलापूर (कटूसत्य वृत्त):- एकीकडे दुष्काळाने शेतातील उभ्या पिकांचा घास घेतला, दुसरीकडे महागाईने घरातील शिल्लकही संपवली आणि आता दिवाळीच्या तोंडावर सरकारने जाहीर केलेली पाच हजार रुपयांची अग्रीम मदत शेतकऱ्यांच्या जखमेवर मीठ चोळणारी ठरत असल्याची भावना राज्यभरातून व्यक्त होत आहे. दुष्काळग्रस्त शेतकरी या तुटपुंज्या मदतीवर नाराजी व्यक्त करत आहेत. पावसाने दडी मारल्याने पिकांचे नुकसान, हातात उत्पन्न नाही, डोक्यावर कर्ज आणि कुटुंबाच्या उदरनिर्वाहाची चिंता अशा दुहेरी संकटात सापडलेल्या शेतकऱ्यांना पाच हजार रुपयांत नेमका कोणता दिलासा मिळणार, असा संतप्त सवाल उपस्थित होत आहे.

मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी सह्याद्री अतिथिगृहावर झालेल्या मंत्रिमंडळाच्या विशेष बैठकीनंतर दिवाळीपूर्वी शेतकऱ्यांना पाच हजार रुपये अग्रीम मदत देण्याची घोषणा केली. सरकारचा हा निर्णय शेतकऱ्यांना काही प्रमाणात दिलासा देण्याच्या दृष्टीने असला, तरी प्रत्यक्ष शेतीचे झालेले नुकसान आणि वाढता खर्च पाहता ही रक्कम अत्यंत अपुरी असल्याचे शेतकऱ्यांचे म्हणणे आहे. नुकसान लाखांचे आणि मदत मात्र पाच हजारांची, या गणितातून शेतकऱ्यांचे आर्थिक संकट कसे सुटणार, असा सवाल आता उपस्थित केला जात आहे.

सोलापूर जिल्ह्यात पावसाची ५७ टक्के तूट; दुष्काळाचे सावट गडद!

सोलापूर जिल्ह्यात यंदाच्या पावसाळ्यात पावसाची मोठी तूट नोंदवली गेल्याने शेतीसमोरील संकट अधिक गंभीर झाले आहे. १ जून ते १८ सप्टेंबर या कालावधीतील उपलब्ध आकडेवारीनुसार जिल्ह्यात पावसाची तूट तब्बल ५७ टक्के होती. राज्यातील सर्वाधिक पावसाची तूट असलेल्या जिल्ह्यांमध्ये सोलापूरचा समावेश झाल्याने जिल्ह्यातील शेतीची परिस्थिती किती गंभीर आहे, याची कल्पना येते.

पावसाअभावी खरीप हंगामातील पिकांची वाढ खुंटली, अनेक ठिकाणी पिके सुकली आणि काही भागांत अपेक्षित उत्पादनाची आशाच मावळली. पेरणीपासून मशागतीपर्यंत केलेला खर्च वाया जाण्याची भीती शेतकऱ्यांना सतावत आहे. खरीप हंगामातून उत्पन्न मिळाले नाही, तर पुढील रब्बी हंगामासाठी पैसा आणायचा कुठून, हा प्रश्नही शेतकऱ्यांसमोर उभा आहे.

उत्तर सोलापूर, दक्षिण सोलापूर, अक्कलकोट, माढा आणि जिल्ह्यातील इतर दुष्काळप्रवण भागांत पावसाच्या अनिश्चिततेचा शेतीवर मोठा परिणाम झाला आहे. पावसाची तूट, जमिनीतील घटलेली ओल आणि पाण्याची कमतरता यामुळे पिकांच्या उत्पादनावर परिणाम होण्याची भीती आहे. अशा परिस्थितीत शेतकऱ्यांना केवळ दिवाळीपुरती मदत नव्हे, तर नुकसानीच्या प्रमाणात आर्थिक आधार देण्याची आवश्यकता आहे.

शेतात नुकसान लाखांचे, मदत मात्र पाच हजारांची!

बियाणे, खते, कीटकनाशके, मशागत, पेरणी आणि मजुरीसाठी शेतकऱ्यांनी मोठा खर्च केला. मात्र, निसर्गाच्या लहरीपणामुळे हातात पीक येण्याची शक्यता धूसर झाली आहे. अनेक शेतकऱ्यांचे आर्थिक गणित कोलमडले असून, आधीच घेतलेल्या कर्जाची परतफेड कशी करायची, याची चिंता त्यांना सतावत आहे.

हेक्टरी, एकरी की सातबाऱ्यामागे? मदतीचे निकष स्पष्ट करा!

सरकारने जाहीर केलेली पाच हजार रुपयांची अग्रीम मदत नेमकी कोणत्या आधारावर दिली जाणार, याबाबत शेतकऱ्यांमध्ये प्रश्न आहेत. ही मदत हेक्टरी आहे, एकरी आहे, प्रतिव्यक्ती आहे की प्रत्येक सातबाऱ्यामागे दिली जाणार आहे, याचे स्पष्ट निकष जाहीर करण्याची मागणी होत आहे. मदतीची घोषणा झाली म्हणजे शेतकऱ्यांच्या खात्यात तातडीने पैसे जमा होतीलच, असे नाही. पात्रता, लाभार्थ्यांची निवड, प्रत्यक्ष वितरणाची तारीख आणि मदतीचे स्वरूप याबाबत स्पष्टता असणे आवश्यक आहे. अन्यथा, मदतीच्या घोषणेचा गाजावाजा होईल; मात्र प्रत्यक्ष गरजू शेतकरी प्रतीक्षेतच राहतील, अशी भीती व्यक्त केली जात आहे.

दिवाळीच्या तोंडावर महागाईचा दुहेरी फटका!

शेतकऱ्यांनी पाच हजार रुपयांत दिवाळी कशी साजरी करायची, असा सवाल उपस्थित केला आहे. जीवनावश्यक वस्तूंचे वाढते दर, तेलाच्या डब्यासाठी होणारा मोठा खर्च आणि कुटुंबाच्या दैनंदिन गरजा पाहता ही मदत अपुरी असल्याचे त्यांचे म्हणणे आहे.

सोलापूर जिल्ह्यातील शेतकऱ्यांची परिस्थितीही यापेक्षा वेगळी नाही. शेतीतून उत्पन्न मिळाले नाही, तर घरखर्च भागवण्यासाठी कर्जाचा आधार घ्यावा लागतो. अशा परिस्थितीत सणासाठी कपडे, फराळ, किराणा आणि इतर गरजांवर खर्च करायचा की पुढील काही महिन्यांचा उदरनिर्वाह भागवण्यासाठी पैसे राखून ठेवायचे, असा प्रश्न शेतकऱ्यांसमोर आहे. दिवाळी हा आनंदाचा सण असला, तरी यंदा अनेक शेतकरी कुटुंबांसाठी तो आर्थिक विवंचनेत जाण्याची शक्यता आहे. पाच हजार रुपयांची मदत देऊन शेतकऱ्यांच्या घरात आनंद निर्माण होईल, अशी अपेक्षा सरकारने ठेवली असेल, तर आधी त्यांच्या उत्पन्नाचे साधन पुन्हा उभे करण्यासाठी ठोस मदत करावी, अशी मागणी होत आहे.

अशा वेळी पाच हजार रुपयांच्या मदतीतून नेमके काय साध्य होणार? ही रक्कम शेतीचा खर्च, घरखर्च, मुलांचे शिक्षण, दवाखाना आणि सणासुदीच्या गरजा भागवण्यासाठी पुरेशी आहे का? सरकारने मदतीची घोषणा करताना शेतकऱ्यांच्या प्रत्यक्ष नुकसानीचा विचार केला आहे का? असे प्रश्न उपस्थित होत आहेत.

सोलापूर जिल्ह्यातील शेतकऱ्यांसाठीही पावसाची तूट आणि उत्पादनातील संभाव्य घट ही केवळ एका हंगामाची समस्या नाही. शेतीतून उत्पन्न मिळाले नाही, तर कुटुंबाचा खर्च भागवणे आणि पुढील हंगामासाठी पुन्हा उभे राहणे कठीण होणार आहे. त्यामुळे नुकसानभरपाई, पीकविमा आणि आगामी हंगामासाठी आर्थिक मदत याबाबत सरकारने ठोस निर्णय घ्यावा, अशी अपेक्षा व्यक्त होत आहे.

शेतकऱ्यांना मदत, मग शेतमजुरांचे काय?

दुष्काळाचा फटका केवळ शेतकऱ्यांनाच बसत नाही, तर शेतमजुरांनाही त्याची मोठी झळ सोसावी लागत आहे. पिकेच नसतील, तर शेतात काम उपलब्ध होणार कसे? मजुरी मिळाली नाही, तर रोजची चूल पेटवायची कशी? असे प्रश्न ग्रामीण भागातील मजूर कुटुंबांसमोर उभे आहेत.

सोलापूर जिल्ह्यातील अनेक ग्रामीण कुटुंबांचा उदरनिर्वाह शेती आणि शेतमजुरीवर अवलंबून आहे. पावसाअभावी शेतीचे काम कमी झाले, तर मजुरांच्या हातालाही काम मिळत नाही. त्यामुळे शेतकऱ्यांबरोबरच शेतमजुरांच्या कुटुंबांनाही आर्थिक मदत आणि रोजगाराची हमी देण्याची गरज आहे.

दुष्काळग्रस्त भागांत रोजगाराच्या संधी उपलब्ध करून देणे, पिण्याच्या पाण्याची व्यवस्था करणे, जनावरांसाठी चारा उपलब्ध करून देणे आणि गरजू कुटुंबांना तातडीने मदत पोहोचवणे, या उपाययोजनांकडेही सरकारने लक्ष देणे आवश्यक आहे.

घोषणांपलीकडे जाऊन शेतकऱ्यांना न्याय द्या!

मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी जाहीर केलेल्या अग्रीम मदतीचे प्रत्यक्ष वितरण कधी होणार, मदतीचे निकष काय असतील आणि दुष्काळामुळे झालेल्या नुकसानीची भरपाई कशी दिली जाणार, याकडे राज्यातील शेतकऱ्यांचे लक्ष लागले आहे.

१५ ते २० हजारांची मदत द्या; तुटपुंज्या घोषणांनी संकट सुटणार नाही!

बीड जिल्ह्यातील शेतकऱ्यांनी किमान १५ ते २० हजार रुपयांची मदत देण्याची मागणी केली आहे. सोलापूर जिल्ह्यातील दुष्काळग्रस्त शेतकऱ्यांच्याही नुकसानीचा गांभीर्याने विचार करून मदतीचे प्रमाण निश्चित करावे, अशी अपेक्षा आहे. केवळ पाच हजार रुपये देऊन शेतीतील नुकसान भरून निघणार नाही. त्यामुळे प्रत्यक्ष पंचनामे करून नुकसानीनुसार भरपाई द्यावी, पीकविम्याची रक्कम पात्र शेतकऱ्यांना वेळेत मिळवून द्यावी आणि पुढील रब्बी हंगामासाठी आवश्यक आर्थिक आधार उपलब्ध करून द्यावा, अशी मागणी जोर धरत आहे. याशिवाय दुष्काळी परिस्थिती लक्षात घेऊन पाणीपुरवठा, चारा, रोजगार आणि शेतकऱ्यांच्या कर्जासंबंधी दिलासा देणाऱ्या उपाययोजनांबाबतही सरकारने स्पष्ट भूमिका जाहीर करणे आवश्यक आहे.

विशेषतः पावसाची मोठी तूट सहन करणाऱ्या सोलापूर जिल्ह्यातील शेतकऱ्यांना तातडीच्या मदतीची आवश्यकता आहे.

शेतकऱ्यांना दया नको, तर त्यांच्या कष्टांचा आणि झालेल्या नुकसानीचा योग्य मोबदला हवा आहे. दिवाळीपूर्वी पाच हजार रुपये देण्याची घोषणा तात्पुरता दिलासा ठरू शकते; परंतु उद्ध्वस्त झालेली शेती, कर्जबाजारीपणा आणि पुढील हंगामाची चिंता दूर करण्यासाठी ती पुरेशी नाही.

सोलापूरसह राज्यातील दुष्काळग्रस्त शेतकऱ्यांना केवळ पाच हजार रुपयांच्या घोषणेवर सोडून चालणार नाही. नुकसान किती, मदत किती आणि ती कधी मिळणार, याचे स्पष्ट उत्तर सरकारने द्यावे. अन्यथा, दिवाळीच्या रोषणाईत राज्यातील अनेक शेतकऱ्यांच्या घरातील आर्थिक अंधार कायम राहण्याची भीती आहे.

दुष्काळी परिस्थितीत पाणी व चाऱ्याचे काटेकोर नियोजन करा : विभागीय आयुक्त शितल तेली-उगले

सोलापूर, (कटूसत्य वृत्त):- जिल्ह्यातील सर्व ११ तालुक्यांत दुष्काळ जाहीर झाल्याच्या पार्श्वभूमीवर पाणी व चारा टंचाईवर प्रभावी उपाययोजना करण्यासाठी सर्व संबंधित यंत्रणांनी संवेदनशीलतेने आणि समन्वयाने काम करावे. उजनी धरणात उपलब्ध असलेल्या पाण्याचा वापर प्राधान्याने पिण्यासाठी करून ऑगस्ट २०२७ अखेरपर्यंत पुरेल अशा पद्धतीने पाण्याचे काटेकोर नियोजन करावे. महानगरपालिका, नगरपालिका आणि पाणीपुरवठा करणाऱ्या सर्व संस्थांनी नियमित पाणी वापरात १० टक्के कपात करावी. तसेच जलसंधारणाची कामे मोठ्या प्रमाणावर हाती घेऊन ती शंभर टक्के पूर्ण करावीत, असे निर्देश विभागीय आयुक्त शितल तेली-उगले यांनी दिले.

जिल्हाधिकारी कार्यालयात आयोजित टंचाई आढावा बैठकीत विभागीय आयुक्त श्रीमती तेली मार्गदर्शन करत होत्या. यावेळी जिल्हाधिकारी एस. कार्तिकेयन, महापालिका आयुक्त सचिन ओंबासे, जिल्हा परिषदेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी कुशल जैन, अपर जिल्हाधिकारी गणेश निऱ्हाळी, अतिरिक्त महापालिका आयुक्त संदीप कारंजे, जिल्हा अधीक्षक कृषी अधिकारी शुक्राचार्य भोसले, निवासी उपजिल्हाधिकारी अभिजीत पाटील, महसूल उपजिल्हाधिकारी लक्ष्मण कसेकर, लाभक्षेत्र विकास प्राधिकरणाचे अधीक्षक अभियंता शुभवेंद्र खांडेकर, जिल्हा पुरवठा अधिकारी ओंकार पडोळे, जिल्हा पशुसंवर्धन उपायुक्त डॉ. तांबे, विशाल येवले, जिल्हा प्रशासन अधिकारी (नगरपालिका) आशिष लोकरे यांच्यासह संबंधित विभागांचे अधिकारी, सर्व उपविभागीय अधिकारी, तहसीलदार व गटविकास अधिकारी उपस्थित होते.

चारा उपलब्धतेबाबत सतर्क राहण्याचे निर्देश, जिल्हाधिकाऱ्यांच्या परवानगीशिवाय मुख्यालय सोडू नये

जिल्ह्यात सध्या सुमारे ४७ दिवस पुरेल एवढाच चारा उपलब्ध असल्याने आगामी काळात चारा टंचाई निर्माण होण्याची शक्यता आहे. जिल्ह्याबाहेर चारा नेण्यावर घातलेल्या निर्बंधांची नियमित तपासणी करावी. जिल्हा नियोजन समितीच्या माध्यमातून यापूर्वी उपलब्ध करून दिलेल्या दोन कोटी आणि त्यानंतरच्या तीन कोटी रुपयांच्या निधीतून चारा प्रत्यक्ष उपलब्ध होईल असे प्रयत्न करावेत. भविष्यात चारा डेपो किंवा चारा छावण्या सुरू करण्याची वेळ आल्यास त्यासाठी आतापासूनच काटेकोर नियोजन करावे. यापूर्वीच्या चारा छावण्यांबाबत चौकशी सुरू असल्याने नव्याने होणाऱ्या कार्यवाहीत कोणतीही अनियमितता होणार नाही, याची संबंधित अधिकाऱ्यांनी दक्षता घ्यावी. जनावरांना पुरेसा चारा उपलब्ध होण्यासाठी सर्व यंत्रणांनी प्रयत्न करावेत, असेही त्यांनी सांगितले.

दुष्काळाची परिस्थिती गंभीर असल्याने प्रत्येक व्यक्तीला पिण्याचे पाणी आणि जनावरांना चारा उपलब्ध करून देणे ही प्रशासनाची प्राथमिकता असली पाहिजे. या परिस्थितीत सर्व अधिकारी व कर्मचाऱ्यांनी संवेदनशीलतेने काम करावे. टंचाई व आपत्ती व्यवस्थापनाच्या कामांमध्ये कोणताही अडथळा येऊ नये, यासाठी विभागप्रमुखांनी रजेवर जाण्यापूर्वी जिल्हाधिकाऱ्यांची परवानगी घेण्याबाबत आदेश पारित करावेत. या आदेशांची शंभर टक्के अंमलबजावणी झाली पाहिजे, असे निर्देश विभागीय आयुक्तांनी दिले.

जलसंधारणाच्या कामांना प्राधान्य द्यावे

दुष्काळी परिस्थितीचा सामना करण्यासाठी मृद व जलसंधारणाची अधिकाधिक कामे हाती घ्यावीत. जिल्हा नियोजन समितीच्या निधीतून जलसंवर्धनाच्या कामांसाठी निधी उपलब्ध करून द्यावा. जिल्हा परिषदेमार्फत वित्त आयोगाच्या निधीतूनही जलसंधारणाची कामे प्रस्तावित करून ती निर्धारित वेळेत पूर्ण होतील, याची संबंधित यंत्रणांनी दक्षता घ्यावी. जिल्ह्यात कुठेही पाण्याचा अपव्यय होणार नाही, यासाठी प्रभावी उपाययोजना कराव्यात. नागरिकांमध्ये पाणी जपून व काटकसरीने वापरण्याबाबत जनजागृती करावी, असे निर्देश विभागीय आयुक्त तेली यांनी दिले.

पीकविमा आणि रोजगार हमीच्या कामांना गती द्यावी

कृषी विभागाने जिल्ह्यातील जास्तीत जास्त शेतकऱ्यांना पीकविम्याची भरपाई मिळवून देण्यासाठी प्रयत्न करावेत. शासनाच्या दुष्काळी मदतीसोबतच विमा संरक्षित पिकांसाठीही शेतकऱ्यांना योग्य लाभ मिळेल, याची दक्षता घ्यावी. दुष्काळी परिस्थितीत ग्रामीण भागातील नागरिकांना रोजगार उपलब्ध करून देण्यासाठी रोजगार हमी योजनेअंतर्गत जास्तीत जास्त कामे सुरू करावीत, असे आवाहनही विभागीय आयुक्त श्रीमती तेली उगले यांनी स्पष्ट केले.

जिल्ह्यात सरासरीच्या ५१ टक्के पाऊस, राज्यात सर्वात कमी

प्रारंभी जिल्हाधिकारी एस. कार्तिकेयन यांनी सोलापूर जिल्ह्यात यंदाच्या खरीप हंगामात सरासरीच्या केवळ ५१ टक्के पाऊस झाल्याची माहिती दिली. जिल्ह्यातील सर्व ११ तालुके दुष्काळग्रस्त म्हणून घोषित झाले आहेत. पीक पाहणी प्रयोगांचे काम ७१ टक्के पूर्ण झाले असून पीक नुकसानीचे पंचनामे ८२ टक्के पूर्ण झाले आहेत. उर्वरित पंचनामे या आठवड्यात पूर्ण करण्यात येतील, असे त्यांनी सांगितले.

जिल्ह्यात पाण्याच्या वापरात १० टक्के कपात करण्याचे निर्देश देण्यात आले असून पिण्याच्या पाण्याचे नियोजन आणि जनावरांसाठी चारा उपलब्ध करून देण्याबाबत कार्यवाही सुरू असल्याचेही जिल्हाधिकाऱ्यांनी सांगितले.

रोजगार हमी योजनेअंतर्गत १,१७३ कामे सुरू

जिल्ह्यात रोजगार हमी योजनेअंतर्गत १८३ ग्रामपंचायतींमध्ये १ हजार १७३ कामे सुरू असून ३ हजार ५७७ मजूर कामावर आहेत. शेल्फवरील कामांची संख्या ४९ हजारांपेक्षा अधिक आहे. याशिवाय युक्तधारा अंतर्गत सुमारे ४७ हजार कामे सुरू करता येऊ शकतात, अशी माहिती जिल्हाधिकारी कार्तिकेयन यांनी दिली.

बैठकीत जिल्हा अधीक्षक कृषी अधिकारी शुक्राचार्य भोसले, उपजिल्हाधिकारी अंजली मरोड आणि लाभक्षेत्र विकास प्राधिकरणाचे अधीक्षक अभियंता शुभवेंद्र खांडेकर यांनीही संबंधित विभागांच्या कामकाजाची माहिती सादर केली.

मोहोळमध्ये प्रतिबंधित सुगंधित तंबाखूचा साठा जप्त

सोलापूर (कटूसत्य वृत्त):- मोहोळ शहरातील मांडवे वस्ती येथे विक्रीच्या उद्देशाने साठवून ठेवलेला प्रतिबंधित सुगंधित तंबाखूचा सुमारे ४ लाख ६४ हजार रुपये किमतीचा साठा अन्न व औषध प्रशासनाने जप्त केला.

ही कारवाई मंगळवारी (दि. १३) रात्री नऊच्या सुमारास करण्यात आली.

या कारवाईत विनालेबल सुगंधित तंबाखूची ६०० पाकिटे आणि ३३२० गुडकू सुगंधित तंबाखूची ५६० पाकिटे, अशी एकूण १ हजार १६० पाकिटे जप्त करण्यात आली आहेत. याप्रकरणी सुधाकर प्रभू मांडवे (रा. मांडवे वस्ती, मोहोळ) यांच्याविरुद्ध मोहोळ पोलीस ठाण्यात गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

पोलिसांकडून मिळालेल्या माहितीनुसार, मंगळवारी रात्री सुमारे नऊच्या सुमारास मांडवे वस्ती येथे हा प्रतिबंधित तंबाखूचा साठा आढळून आला. महाराष्ट्र शासनाच्या अन्न सुरक्षा व मानदे कायद्यान्वये जारी करण्यात आलेल्या अधिसूचनेनुसार प्रतिबंधित असलेल्या सुगंधित तंबाखू व तत्सम पदार्थांचा विक्रीच्या उद्देशाने साठा केल्याचा आरोप संबंधित आरोपीवर करण्यात आला आहे.

या कारवाईत विनालेबल पिवळ्या रंगाच्या सुगंधित तंबाखूची पाच पोती आढळली. प्रत्येक पोत्यात १२० पाकिटे असून, एकूण ६०० पाकिटांची किंमत २ लाख ४० हजार रुपये आहे. तसेच ३३२० गुडकू सुगंधित तंबाखूची सात पोती जप्त करण्यात आली. प्रत्येक पोत्यात ८० पाकिटे असून, एकूण ५६० पाकिटांची किंमत २ लाख २४ हजार रुपये आहे. अशा प्रकारे दोन्ही प्रकारच्या तंबाखूचा एकूण ४ लाख ६४ हजार रुपये किमतीचा मुद्देमाल जप्त करण्यात आला. अन्न सुरक्षा अधिकारी अशोक यमनप्पा इलागेर यांनी दिलेल्या फियार्दीवरून मोहोळ पोलीस ठाण्यात गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. या प्रकरणाचा पुढील तपास पोलीस उपनिरीक्षक नवनाथ पाटील करीत आहेत.

स्वाभिमानी'चे राष्ट्रीय महामार्गावरील आंदोलन स्थगित

स्थानिक आंदोलनानंतर मुंबईकडे कूच करणार

कोल्हापूर (कटूसत्य वृत्त):- सामान्य जनतेला होणारा त्रास टाळण्यासाठी स्वाभिमानी शेतकरी संघटनेने पुणे बेंगलोर राष्ट्रीय महामार्गावरील कोगनोळी नाका येथील आंदोलन तूर्तास स्थगित करण्यात आले असल्याची माहिती नेते राजू शेट्टी यांनी दिली.

आता आंदोलनाची दोन पथके करण्यात आली आहेत. पहिले पथक कोगनोळी परिसरात 'कर्नाटक राज्य रयत संघ'सोबत काम करेल, तर दुसरे पथक सोलापूर व इतर जिल्ह्यांत सुरू असलेले साखर कारखान्यांचे गाळप आणि ऊस वाहतूक बंद पाडण्यासाठी पुढील ३ दिवस सक्रिय राहील. उद्यापासून बाहेर पडणारी साखर अडवण्यावर भर दिला जाईल. या बदलामुळे महामार्गावरील वाहतूक पूर्ववत झाली असून, ३ दिवसानंतर दोन्ही पथके एकत्र येऊन मुंबईच्या दिशेने कूच करतील.

केंद्राची समिती स्थापन

ऊसाला अधिक मोबदला आणि साखरेच्या किमान विक्री हमी भावात सुधारणा करण्याच्या ऊस उत्पादक

शेतकऱ्यांनी उपस्थित केलेल्या मागण्यांची दखल बुधवारी केंद्र सरकारने घेतली आहे. यासंदर्भात नीती आयोगाचे माजी सदस्य प्रा. रमेश चंद यांच्या अध्यक्षतेखाली एक समिती स्थापन केली असून त्यामध्ये कृषी साखर आयुक्तालय अन्न व नागरी पुरवठा विभागाच्या सचिवांचा समावेश आहे. समिती आवश्यकतेनुसार शेतकरी प्रतिनिधी, साखर कारखान्यांच्या संघटना, राज्य सरकारे आणि इतर तज्ज्ञ किंवा संस्था यांसारख्या संबंधित घटकांशी चर्चा करेल.

आंदोलनाचे काय झाले?

स्वाभिमानी शेतकरी संघटनेचे नेते राजू शेट्टी यांनी दिलेल्या माहितीनुसार, आंदोलनाची पुढील रणनीती आणि निर्णय खालीलप्रमाणे आहेत. आंदोलन (पान 2 वर..)

संपादकीय

घोषणांचा पाऊस, मदतीचा दुष्काळ!

यंदा संपूर्ण महाराष्ट्र दुष्काळाने होरपळत आहे, पण मंत्र्यांच्या घोषणांचा पाऊस मात्र धो धो कोसळतो आहे. 'दुष्काळात शेतकऱ्यांच्या दारात वसुलीसाठी कोणी जाता कामा नये', असे भाजपचे नेते, महसूलमंत्री चंद्रशेखर बावनकुळे सांगतात. 'वसुलीच्या तगाद्याने शेतकऱ्याने जीवन संपवल्यास बँकांना जबाबदार धरू', अशी गर्जनाही ५ ऑक्टोबरला झाली. पण आज दुष्काळी गावात तीन जण हप्ता मागायला येतात: बँकेचा कर्मचारी, फायनान्स कंपनीचा एजंट आणि सावकाराचा माणूस!

राज्यातील ३५८ पैकी ३०५ हून अधिक तालुके दुष्काळग्रस्त जाहीर झाले आहेत. पेरलेल्या १४०.२६ लाख हेक्टरपैकी सुमारे ९५ लाख हेक्टरवरचे पीक गेले. मराठवाड्यात जानेवारी ते ऑगस्ट २०२६ या आठ महिन्यांत ६५३ शेतकऱ्यांनी जीवन संपवले. जुलै आणि ऑगस्टमध्ये हे प्रमाण दिवसाला तीनवर गेले. एकट्या बीड जिल्ह्यात आठ महिन्यांत १४९ आणि यवतमाळ जिल्ह्यात सहा महिन्यांत १४३ आत्महत्या झाल्या. हे सारे आकडे दुष्काळ जाहीर होण्याआधीचे आहेत. खरिपाच्या कर्जाची मुदत मार्च २०२७ मध्ये संपेल, तेव्हा खरा ताण येणार आहे.

आणि ज्या ६५३ कुटुंबांनी घरचा कर्ता माणूस गमावला, त्यांपैकी फक्त ३६३ कुटुंबे मदतीस 'पात्र' ठरली. २३२ प्रकरणे चौकशीत अडकली आहेत. राज्य सरकारची आत्महत्याग्रस्त कुटुंबांसाठीची मदत आजही २००६च्या निकषांनुसार एक लाख रुपयेच आहे. वाघाने माणसाला खाल्ले तर २० लाख रुपये, आणि आत्महत्या असेल तर एक लाख; त्यातही बहुतांश रक्कम वारसांच्या खात्यावर फिक्स करणार! ही क्रूर थट्टा आहे. कर्ज फायनान्स कंपनीचे किंवा मायक्रोफायनान्सचे असेल तर ते निकषात बसतच नाही, आणि गावातील मोठा कर्जबोजा आज नेमका याच कंपन्यांचा आहे. जे सरकार मृत्यूनंतरची मदत ठरवायला महिने लावते, ते जिवंत शेतकऱ्याची वसुली एका घोषणेने थांबवेल, यावर गावात कोण विश्वास ठेवणार?

आदेश नव्हे, विनंती

संविधानानुसार बँकिंग हा केंद्राचा विषय आहे. बँकिंग नियमन अधिनियम १९४९ नुसार बँकांना कर्जव्यवहाराबाबत निर्देश देण्याचा अधिकार रिझर्व्ह बँकेचा आहे; मंत्रालयाचा नाही. म्हणून राज्य सरकार थेट आदेश देऊ शकते ते फक्त सेवा सोसायट्या, जिल्हा बँका आणि पतसंस्थांना, तेही महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियमाच्या कलम ७९अ खाली लेखी निर्देश काढून. राष्ट्रीयीकृत, खासगी आणि ग्रामीण बँकांसाठी सरकारचा 'आदेश' ही केवळ विनंती ठरते. बचत गटाचे मायक्रोफायनान्स कर्ज, ट्रॅक्टर आणि दुचाकीचे फायनान्स कर्ज, घरावरचे हाउसिंग फायनान्स कर्ज हे तर या घोषणेच्या पूर्णपणे बाहेर आहे. सरकारी आदेशात 'शेतीशी निगडित कर्ज' असा शब्द आहे. बचत गटाचा, गाडीचा आणि घराचा हप्ता त्यात बसत नाही. मंत्री फायनान्स कंपन्यांना तोंडी दम भरतात, पण त्यांना निर्देश फक्त रिझर्व्ह बँक देऊ शकते. मग प्रश्न असा आहे, रिझर्व्ह बँकेचे दुष्काळग्रस्त तालुक्यांसाठी स्पष्ट परिपत्रक अजून का आले नाही? दारात न येताही वसुली होते, हे सरकारला ठाऊक नाही असे नाही. पीकविमा, नुकसानभरपाई, पीएम किसान किंवा रोजगार हमीची मजुरी खात्यात जमा होताच ती कर्जखात्यात वळती होते किंवा खात्यावर 'होल्ड' लागतो. 'आधी जुने भरा, मग नवे घ्या' असे सांगून रब्बीचे कर्ज नाकारले जाते. शेतीसाठी गहाण ठेवलेल्या सोन्याचा लिलाव होतो. यातील एकाही मार्गावर सरकारने लेखी मनाई केलेली नाही. रिझर्व्ह बँकेची नैसर्गिक आपत्तीसाठीची नवी चौकट १ जुलै २०२६ पासून लागू आहे. राज्यस्तरीय बँकर्स समितीने शिफारस केली तर बँका आणि फायनान्स कंपन्या अजार्ची वाट न पाहता सर्व पात्र कर्जाचे पुनर्गठन करू शकतात. यात पीककर्जासोबत ट्रॅक्टर, वाहन, बचत गट आणि गृहकर्जही येऊ शकते. म्हणजे खरी चावी या समितीच्या बैठकीत आहे. पण अशी सरसकट शिफारस झाल्याचे अद्याप दिसत नाही.

त्यात तारखांचा घोळ आहे. रिझर्व्ह बँकेच्या चौकटीनुसार प्रक्रिया ४५ दिवसांत सुरू करून १३५ दिवसांत पूर्ण करावी लागते. २६ सप्टेंबरला जाहीर झालेल्या तालुक्यांसाठी या तारखा १० नोव्हेंबर २०२६ आणि ८ फेब्रुवारी २०२७ येतात. फडणवीस सरकारने मात्र बँकांना ३० एप्रिल २०२७ ची मुदत दिली आहे. मग उद्या 'मुदत संपली' म्हणून बँकांनी पुनर्गठन नाकारले, तर त्याची जबाबदारी कोण घेणार?

तीन लाखांपर्यंतचे पीककर्ज वेळेत फेडणाऱ्या शेतकऱ्याला केंद्र आणि राज्याच्या व्याज सवलतीमुळे ते प्रत्यक्षात बिनव्याजी पडते. पण कजार्चे पुनर्गठन झाले की मोदी सरकारची व्याज सवलत फक्त पहिल्या वर्षापुरती राहते. एक लाख रुपयांचे कर्ज पाच वर्षांसाठी पुनर्गठित झाले, तर बँकेच्या दराने ३७ ते ४२ हजार रुपये व्याज भरावे लागते. चांगल्या वर्षात बिनव्याजी फिटणाऱ्या कर्जावर दुष्काळाच्या वर्षात सुमारे चाळीस टक्के भुर्दंड!

जून २०२६ मध्ये जाहीर झालेली कर्जमुक्ती ३० सप्टेंबर २०२५ पर्यंतच्या थकबाकीसाठी आहे. यंदाच्या खरिपासाठी घेतलेले कर्ज, जे दुष्काळाने बुडवले, ते या योजनेत नाही. ज्याचे नाव यादीत आहे पण 'अॅग्रीस्टॅक'चा फार्मर आयडी आणि आधार प्रमाणीकरणात अडकून रक्कम खात्यात आली नाही, तो बँकेच्या नोंदीत थकबाकीदारच राहतो. त्यामुळे त्याचे पुनर्गठनही होत नाही आणि नवे कर्जही मिळत नाही.

फडणवीस सरकारने खरीप २०२५ पासून एक रुपयात पीकविमा बंद केला. हंगामाच्या मध्यात पावसाचा मोठा खंड पडला तर २५ टक्के भरपाई आगाऊ देण्याची तरतूदही एप्रिल २०२५ मध्ये काढून टाकली. २०२३च्या दुष्काळात याच तरतुदीने शेतकऱ्यांच्या हाती तातडीने पैसा आला होता. यंदा तो मार्गच बंद आहे. आता पीक कापणी प्रयोग, आकडे निश्चिती आणि कंपन्यांचे हिशेब पूर्ण झाल्यावरच पैसा मिळेल. नुकसानभरपाईचे निकष तर थट्टा आहेत. कोरडवाहू पिकासाठी हेक्टरी ८,५०० रुपये आणि दोन हेक्टरची मयार्दा. म्हणजे पाच एकर सोयाबीन पूर्ण गेले तरी हातात जास्तीत जास्त १७ हजार रुपये. विमा योजनेतच सोयाबीनची विमा संरक्षित रक्कम हेक्टरी ३० ते ५८ हजार रुपये धरली आहे. ५ ऑक्टोबरपर्यंत पंचनामे फक्त ३५ टक्के क्षेत्रावर झाले होते. रब्बीची पेरणी दारात आहे आणि मदत अजून कागदावर.

या सगळ्यावर कळस मोदी सरकारने चढवला आहे. आपत्ती व्यवस्थापन अधिनियम २००५च्या कलम १३ नुसार गंभीर आपत्तीत कर्जफेडीत सवलत आणि सवलतीच्या दराने नवे कर्ज देण्याची शिफारस करता येत होती. २०२५च्या दुरुस्ती अधिनियमाने हे कलमच वगळले. वायनाड भूस्खलनग्रस्तांच्या कर्जमाफीचा प्रश्न केरळ उच्च न्यायालयात आला, तेव्हा 'ही तरतूद आता कायद्यात नाही' असे प्रतिज्ञापत्र केंद्राने दिले. आपत्तीग्रस्त कर्जदाराला दिलासा देण्याची वैधानिक जबाबदारीच केंद्राने झटकून टाकली आहे.

दुष्काळ जाहीर करण्याच्या संहितेत उपग्रह निर्देशांकांना द्वारपाल बनवले गेले. त्यामुळे पात्र तालुके वगळले जातात, हे आता मुख्यमंत्र्यांनाच केंद्रीय कृषिमंत्र्यांना सांगावे लागले. किसान सभेने १७ जुलै २०२६ रोजी पंतप्रधानांना निवेदन देऊन खरिपाची पेरणी कोलमडत असतानाच दुष्काळ जाहीर करण्याची आणि जुलैमध्येच केंद्रीय पथके पाठवण्याची मागणी केली होती. पथक आले ऑक्टोबरमध्ये. घोषणा आणि दिलासा यांच्यातील अंतर मिटवण्यासाठी तातडीने कृती हवी.

वाचनसंस्कृतीतून घडेल ज्ञानसमृद्ध आणि विवेकशील समाज

१५ ऑक्टोबर हा दिवस भारताचे माजी राष्ट्रपती, थोर शास्त्रज्ञ आणि तरुणांचे प्रेरणास्थान डॉ. ए. पी. जे. अब्दुल कलाम यांच्या जयंतीनिमित्त 'वाचन प्रेरणा दिन' म्हणून साजरा केला जातो. हा दिवस म्हणजे केवळ पुस्तकांचे महत्त्व सांगण्याचा किंवा वाचनाची औपचारिक शपथ घेण्याचा दिवस नसून ज्ञानाशी मैत्री करण्याचा, विचारांना नवी दिशा देण्याचा आणि समाजात विवेकशीलतेची जाणीव निर्माण करण्याचा संकल्प करण्याचा दिवस आहे. डॉ. कलाम यांनी आपल्या जीवनप्रवासातून जिज्ञासा, ज्ञान, परिश्रम आणि स्वप्नांच्या सामर्थ्याची ओळख करून दिली. प्रतिकूल परिस्थितीवर मात करून त्यांनी विज्ञानाच्या क्षेत्रात महत्त्वपूर्ण योगदान दिले आणि देशाच्या सर्वोच्च घटनात्मक पदापर्यंत मजल मारली. त्यांच्या जीवनातून शिक्षण आणि ज्ञान यांचे परिवर्तनकारी सामर्थ्य स्पष्ट होते. वाचन हे ज्ञानप्राप्तीचे प्रभावी साधन असून ते व्यक्तीच्या विचारविश्वाला समृद्ध करते, आत्मविश्वास वाढवते आणि जीवनातील आव्हानांना सामोरे जाण्याची क्षमता विकसित करते. म्हणूनच वाचन प्रेरणा दिनाचे औचित्य साधताना वाचनाचे वैयक्तिक, शैक्षणिक, सामाजिक आणि सांस्कृतिक महत्त्व समजून घेणे आवश्यक आहे.

मानवी संस्कृतीच्या विकासात वाचनाला अनन्यसाधारण महत्त्व आहे. मानवाने आपल्या अनुभवांचे, निरीक्षणांचे, ज्ञानाचे आणि विचारांचे जतन करण्यासाठी लेखनकला विकसित केली. त्यातून एका पिढीने मिळविलेले ज्ञान पुढील पिढीपर्यंत पोहोचविणे शक्य झाले. मौखिक परंपरेतून जतन झालेले ज्ञान आणि लिखित स्वरूपातील साहित्य यांच्या परस्परसंवादातून मानवी संस्कृतीचा प्रवास अधिक समृद्ध झाला. आज आपण प्राचीन समाजव्यवस्थांचा अभ्यास करू शकतो, ऐतिहासिक घटनांचा अर्थ लावू शकतो, विविध संस्कृतींची ओळख करून घेऊ शकतो आणि अनेक शतकांपूर्वीच्या विचारवंतांशी वैचारिक संवाद साधू शकतो, यामागे वाचन आणि लेखनाची परंपरा आहे. पुस्तकांमुळे काळ आणि अवकाश यांच्या मयार्दा ओलांडून ज्ञानाची देवाणघेवाण शक्य होते. एखाद्या व्यक्तीला आपल्या प्रत्यक्ष अनुभवांच्या पलीकडील असंख्य घटना, व्यक्ती आणि विचार समजून घेण्याची संधी वाचनातून मिळते. त्यामुळे वाचन हे केवळ वैयक्तिक छंदाचे साधन नसून मानवी ज्ञानपरंपरा जतन करणारे आणि तिचा विस्तार करणारे महत्त्वाचे माध्यम आहे.

वाचन म्हणजे केवळ अक्षरे ओळखणे, शब्दांचे उच्चारण करणे किंवा पुस्तकातील मजकूर पूर्ण करणे नव्हे. वाचन ही आकलन, चिंतन, विश्लेषण आणि आत्मपरीक्षण यांची एकत्रित प्रक्रिया आहे. एखादे पुस्तक वाचताना वाचक लेखकाच्या विचारांशी संवाद साधतो. लेखकाने मांडलेले अनुभव, तर्क, निरीक्षणे आणि निष्कर्ष समजून घेण्याचा प्रयत्न करतो. काही विचार त्याला पटतात, तर काही विचारांबद्दल प्रश्न निर्माण होतात. काही वेळा पुस्तकातील एखादा विचार आपल्या पूर्वीच्या समजुतींना आव्हान देतो आणि नव्याने विचार करण्यास प्रवृत्त करतो. या प्रक्रियेमुळे चिकित्सक बुद्धी विकसित होते. प्रत्येक गोष्ट परंपरेने सांगितली आहे म्हणून स्वीकारण्याऐवजी तिची सत्यता, उपयुक्तता आणि सामाजिक परिणाम तपासण्याची वृत्ती निर्माण होते. वाचनामुळे माणूस एखाद्या प्रश्नाकडे एकाच दृष्टिकोनातून न पाहता त्याचे विविध पैलू समजून घेण्याचा प्रयत्न करतो. माहितीच्या प्रचंड प्रवाहात सत्य आणि असत्य, तथ्य आणि मत, तर्क आणि अफवा यांतील फरक ओळखण्यासाठी आज अशा चिकित्सक वाचनाची विशेष गरज आहे.

वाचनाची गोडी बालपणापासून निर्माण झाली, तर तिचे सकारात्मक परिणाम आयुष्यभर अनुभवता येतात. बालवयात गोष्टी, कविता, चित्रपुस्तके आणि बोधकथांच्या माध्यमातून मुलांना भाषेची ओळख होते. त्यांच्या शब्दसंग्रहात भर पडते, कल्पनाशक्ती विकसित होते आणि स्वतःचे विचार व्यक्त करण्याची क्षमता वाढते. कथांमधील विविध पात्रे, त्यांचे संघर्ष आणि त्यातून निर्माण होणारे अनुभव मुलांना मानवी स्वभाव समजून घेण्यास मदत करतात. मैत्री, सहकार्य, प्रामाणिकपणा, धैर्य, समता आणि करुणा यांसारख्या मूल्यांची ओळख साहित्याच्या माध्यमातून होऊ शकते. मुलांना प्रश्न विचारण्याची मुभा दिली आणि वाचलेल्या गोष्टींबद्दल चर्चा केली, तर त्यांची जिज्ञासा अधिक बळकट होते. मात्र, वाचनाची सवय लावताना केवळ अभ्यासक्रमातील पुस्तकांवर भर देणे पुरेसे नाही. वयोगटानुसार विज्ञानकथा, निसर्गविषयक साहित्य, चरित्रे, प्रवासवर्णने आणि मनोरंजक कथा उपलब्ध करून दिल्या पाहिजेत. वाचनाला सक्तीचे काम न बनवता आनंददायी अनुभव बनविणे ही पालक आणि शिक्षकांची महत्त्वाची जबाबदारी आहे.

कुटुंब हे वाचनसंस्कृतीचे पहिले केंद्र आहे. घरातील मोठी माणसे नियमितपणे पुस्तके, वर्तमानपत्रे आणि नियतकालिके वाचत असतील, तर मुलांनाही वाचनाची प्रेरणा मिळते. घरात मोठा ग्रंथसंग्रह असणे प्रत्येकाला शक्य नसले, तरी काही आवडीची पुस्तके उपलब्ध करून देणे, वाढदिवसाला पुस्तक भेट देणे, वाचलेल्या गोष्टींवर चर्चा करणे आणि दररोज काही वेळ वाचनासाठी राखून ठेवणे शक्य आहे. पालकांनी मुलांच्या हातातील भ्रमणध्वनी काढून घेण्यापुरते मर्यादित न राहता त्यांना पयार्यी आनंददायी कृती उपलब्ध करून दिल्या पाहिजेत. पुस्तकांतील कथा, चित्रे आणि माहिती यांचा परिचय करून दिल्यास मुलांना पडद्यावरील मनोरंजनाबरोबरच वाचनातून मिळणाऱ्या आनंदाचीही जाणीव होते. मुलांनी कोणते साहित्य वाचावे याबाबत मार्गदर्शन आवश्यक असले, तरी त्यांच्या आवडीचा आदर करणेही महत्त्वाचे आहे. वाचनाची सवय एका दिवसात निर्माण होत नाही; ती सातत्यपूर्ण प्रोत्साहन, उपलब्ध साधने आणि घरातील अनुकूल वातावरण यांतून विकसित होते.

शिक्षणव्यवस्थेत वाचनाला मध्यवर्ती स्थान देणे ही काळाची गरज आहे. शाळा आणि महाविद्यालये ही केवळ परीक्षा घेणारी किंवा पदवी प्रदान करणारी केंद्रे नसून स्वतंत्रपणे विचार करणाऱ्या व्यक्ती घडविणारी ज्ञानकेंद्रे असली पाहिजेत. पाठ्यपुस्तके विद्यार्थ्यांना विषयाचे मूलभूत ज्ञान देतात; परंतु अवांतर वाचनामुळे त्या ज्ञानाचा विस्तार होतो. इतिहासाच्या विद्यार्थ्याने विविध इतिहासकारांची मते, चरित्रे आणि ऐतिहासिक साधने वाचली, तर घटनांचे अनेक पैलू समजू शकतात. विज्ञानाच्या विद्यार्थ्याने वैज्ञानिकांचे जीवनकार्य आणि संशोधनविषयक साहित्य वाचले, तर त्याच्यात शोधक वृत्ती विकसित होऊ शकते. समाजशास्त्राच्या विद्यार्थ्याला जात, वर्ग, लिंग, ग्रामीण जीवन, नागरीकरण, सामाजिक विषमता आणि सामाजिक परिवर्तन यांचे आकलन विविध ग्रंथांमधून होते. साहित्याच्या वाचनामुळे मानवी भावविश्व आणि सामाजिक वास्तव समजण्यास मदत होते. त्यामुळे विद्यार्थ्यांचे मूल्यमापन केवळ पाठांतरावर आधारित न ठेवता आकलन, विश्लेषण, प्रश्ननिर्मिती, चर्चा आणि स्वतंत्र लेखन यांनाही महत्त्व दिले पाहिजे.

उच्च शिक्षण आणि संशोधनाच्या क्षेत्रात वाचनाचे महत्त्व अधिक व्यापक आहे. संशोधन म्हणजे उपलब्ध माहितीचे संकलन करणे एवढेच नसून पूर्वीच्या संशोधनाचा चिकित्सक अभ्यास करून नवे प्रश्न उपस्थित करणे आणि पुराव्यांच्या आधारे निष्कर्ष मांडणे होय. यासाठी संदर्भग्रंथ, संशोधनपर लेख, नियतकालिके आणि विश्वासार्ह अहवाल यांचे नियमित वाचन आवश्यक असते. विद्यार्थ्यांनी केवळ परीक्षेच्या काळात अभ्यास करण्याऐवजी आपल्या विषयातील मूलभूत ग्रंथ आणि समकालीन संशोधनाचा अभ्यास केला पाहिजे. शिक्षकांनीही विद्यार्थ्यांना वाचनसूची देण्याबरोबरच पुस्तक परीक्षण, चर्चासत्रे, सादरीकरणे आणि वाचनाधारित लेखन यांसारख्या उपक्रमांना प्रोत्साहन द्यावे. अशा उपक्रमांमुळे विद्यार्थ्यांमध्ये स्वतंत्र विचार करण्याची क्षमता विकसित होते. संशोधनातील संदर्भांची अचूकता, माहितीची पडताळणी आणि इतरांच्या विचारांचा प्रामाणिक उल्लेख करण्याची सवयही वाचनातून बळकट होते. ज्ञाननिर्मितीची प्रक्रिया समजून घेण्यासाठी आणि संशोधनाचा दर्जा उंचावण्यासाठी वाचन ही मूलभूत गरज आहे.

भारतीय समाजातील सामाजिक परिवर्तनाच्या इतिहासात वाचन आणि लेखनाने महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावली आहे. महात्मा ज्योतिराव फुले यांनी आपल्या लेखनातून जातिभेद, सामाजिक विषमता, स्त्रीशिक्षण आणि शोषणाच्या प्रश्नांवर कठोर भाष्य केले. क्रांतिज्योती सावित्रीबाई फुले यांनी स्त्रीशिक्षणाच्या माध्यमातून ज्ञानप्राप्तीचे दरवाजे अधिक व्यापक समाजघटकांसाठी खुले करण्याचा प्रयत्न केला. राजर्षी शाहू महाराज यांच्या कायार्तून शिक्षणातील समान संधी आणि सामाजिक न्याय यांचे महत्त्व अधोरेखित झाले. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या लेखनाने समता, स्वातंत्र्य, बंधुता, घटनात्मक मूल्ये आणि सामाजिक न्याय यांविषयी व्यापक वैचारिक जागृती घडवून आणली. या विचारवंतांचे योगदान समजून घेण्यासाठी त्यांचे लेखन वाचणे आवश्यक आहे. केवळ त्यांच्या प्रतिमांना अभिवादन करून किंवा जयंती साजरी करून सामाजिक परिवर्तनाची प्रक्रिया पूर्ण होत नाही. त्यांच्या विचारांचा अभ्यास करून वर्तमानातील प्रश्नांशी त्यांचा संबंध जोडणे गरजेचे आहे. वाचनामुळे अन्यायाची जाणीव निर्माण होते, वंचितांच्या अनुभवांविषयी संवेदनशीलता वाढते आणि समाजातील विषमता दूर करण्यासाठी वैचारिक आधार मिळतो.

वाचनाचा संबंध व्यक्तीच्या भावनिक आणि मानसिक समृद्धीशीही आहे. कथा, कादंबऱ्या, कविता, आत्मचरित्रे आणि अनुभवकथनांमधून वाचकाला विविध मानवी अनुभवांची ओळख होते. आपल्यापेक्षा वेगळ्या सामाजिक, आर्थिक किंवा सांस्कृतिक परिस्थितीत जगणाऱ्या व्यक्तींचे अनुभव वाचल्याने सहानुभूती विकसित होऊ शकते. साहित्य मानवी भावनांचे सूक्ष्म पैलू उलगडते आणि दुसऱ्याच्या दुःखाची जाणीव करून देते. संघषार्तून मार्ग काढणाऱ्या व्यक्तींची चरित्रे वाचल्याने प्रतिकूल परिस्थितीत धैर्य टिकविण्याची प्रेरणा मिळू शकते. आवडीचे पुस्तक वाचणे दैनंदिन धावपळीपासून काही काळ दूर जाण्याची संधी देते आणि चिंतनासाठी अवकाश उपलब्ध करून देते. वाचनामुळे प्रत्येक मानसिक अडचण दूर होते, असा दावा करता येणार नाही; परंतु ते व्यक्तीला अनुभव समजून घेण्यास, भावनांकडे विचारपूर्वक पाहण्यास आणि स्वतःच्या जाणिवांचा विस्तार करण्यास मदत करू शकते. म्हणूनच वाचन हे केवळ बौद्धिक विकासाचे साधन नसून व्यक्तीच्या भावविश्वाला समृद्ध करणारे माध्यमही आहे.

आजच्या तरुण पिढीसमोर शिक्षण, रोजगार, कौशल्यविकास आणि स्पर्धेची अनेक आव्हाने आहेत. बदलत्या तंत्रज्ञानाशी जुळवून घेण्यासाठी सतत नवे ज्ञान आत्मसात करावे लागते. केवळ पदवी किंवा प्रमाणपत्र मिळविणे पुरेसे नसून संवादकौशल्य, विश्लेषणक्षमता, समस्या सोडविण्याची वृत्ती आणि स्वतंत्र निर्णयक्षमता विकसित करणे आवश्यक आहे. नियमित वाचन या क्षमतांच्या विकासाला हातभार लावते. चरित्रे आणि आत्मचरित्रे संघषार्तून यश मिळविणाऱ्या व्यक्तींचे अनुभव सांगतात. विज्ञानविषयक साहित्य नवीन शोधांची ओळख करून देते. अर्थव्यवस्था, राज्यव्यवस्था आणि सामाजिक प्रश्नांवरील पुस्तके सार्वजनिक जीवनाचे आकलन वाढवतात. साहित्य आणि इतिहास यांचे वाचन सांस्कृतिक जाणीव समृद्ध करते. त्यामुळे तरुणांनी केवळ परीक्षाभिमुख साहित्यावर अवलंबून न राहता विविध विषयांतील पुस्तके वाचावीत. वाचनातून मिळणारे ज्ञान रोजगारासाठी उपयुक्त ठरण्याबरोबरच जबाबदार नागरिकत्वाची जाणीवही निर्माण करते. यशाची संकल्पना केवळ आर्थिक प्रगतीपुरती मर्यादित न ठेवता सामाजिक बांधिलकी आणि मानवी मूल्यांशी जोडण्यासही वाचन मदत करते.

ग्रामीण आणि आदिवासी भागांमध्ये वाचनसंस्कृतीचा विस्तार करण्यासाठी विशेष प्रयत्न आवश्यक आहेत. अनेक ठिकाणी दजेर्दार पुस्तकांची उपलब्धता, सुसज्ज ग्रंथालये, इंटरनेट सुविधा आणि अभ्यासासाठी अनुकूल जागा यांची कमतरता जाणवते. त्यामुळे वाचनाची संधी सर्वांना समान प्रमाणात मिळत नाही. ग्रामपंचायती, शाळा, महाविद्यालये, स्वयंसेवी संस्था आणि स्थानिक समुदाय यांच्या सहकार्याने गावोगावी वाचनालये सक्षम करता येतील. फिरती वाचनालये, सामूहिक पुस्तकसंच, वाचनकट्टे, कथाकथनाचे कार्यक्रम आणि स्थानिक लेखकांशी संवाद यांसारखे उपक्रम राबविता येतात. आदिवासी समाजातील लोककथा, लोकगीते, मौखिक इतिहास आणि पारंपरिक ज्ञान यांचे संकलन करून त्यांचे लेखी स्वरूपात जतन करणेही आवश्यक आहे. स्थानिक भाषांमध्ये साहित्य उपलब्ध झाल्यास अधिकाधिक लोक वाचनाकडे आकर्षित होऊ शकतात. वाचनालये ही केवळ पुस्तके ठेवण्याची ठिकाणे न राहता ज्ञानाची देवाणघेवाण, सामुदायिक चर्चा आणि शैक्षणिक विकासाची केंद्रे बनली पाहिजेत. ज्ञानाची उपलब्धता ही आर्थिक परिस्थिती किंवा भौगोलिक स्थानावर अवलंबून राहू नये, हा वाचनसंस्कृतीच्या विस्तारामागील महत्त्वाचा सामाजिक दृष्टिकोन असला पाहिजे.

डिजिटल युगामुळे वाचनाचे स्वरूप बदलले आहे. भ्रमणध्वनी, संगणक, वाचकयंत्रे, ध्वनीपुस्तके आणि डिजिटल ग्रंथालये यांमुळे साहित्य मिळविणे अधिक सुलभ झाले आहे. एका छोट्या उपकरणात हजारो पुस्तके साठविता येतात आणि दूरवर असतानाही ज्ञानस्रोतांचा वापर करता येतो. दृष्टीदोष असलेल्या व्यक्तींसाठी ध्वनीपुस्तके, तसेच वाचनात अडचणी असणाऱ्यांसाठी मोठ्या अक्षरांतील साहित्य उपयुक्त ठरते. त्यामुळे डिजिटल माध्यमांनी वाचनाच्या संधी विस्तारल्या आहेत. तथापि, समाजमाध्यमांवरील सतत बदलणारी माहिती, लहान संदेश आणि ध्वनिचित्रफितींच्या गर्दीत सखोल वाचनासाठी आवश्यक असलेली एकाग्रता कमी होण्याची शक्यता आहे. माहिती सहज उपलब्ध होणे आणि तिचे योग्य आकलन होणे या वेगळ्या गोष्टी आहेत. इंटरनेटवर प्रसारित होणारी प्रत्येक माहिती विश्वासार्ह असेलच असे नाही. म्हणून स्रोत तपासणे, विविध संदर्भांची तुलना करणे आणि पुराव्यांच्या आधारे निष्कर्ष काढणे आवश्यक आहे. मुद्रित पुस्तके आणि डिजिटल साहित्य यांपैकी एकाची निवड करण्याऐवजी दोन्ही माध्यमांचा विवेकपूर्ण वापर करणे अधिक उपयुक्त ठरेल.

कृत्रिम बुद्धिमत्तेच्या वाढत्या वापरामुळे ज्ञानप्राप्तीच्या नव्या संधी निर्माण झाल्या आहेत. विविध विषयांची प्राथमिक माहिती मिळविणे, कठीण संकल्पना समजून घेणे आणि अभ्यासासाठी दिशा शोधणे यांसाठी कृत्रिम बुद्धिमत्तेवर आधारित साधने उपयोगी ठरू शकतात. मात्र, या साधनांनी दिलेल्या उत्तरांवर पूर्ण अवलंबून राहणे योग्य नाही. तयार सारांश वाचणे आणि मूळ पुस्तकाचा सखोल अभ्यास करणे यांत फरक आहे. पुस्तक वाचताना लेखकाच्या विचारांची क्रमवार मांडणी, युक्तिवादातील बारकावे, पुरावे आणि निष्कर्ष समजून घेण्याची संधी मिळते. म्हणून तंत्रज्ञानाचा वापर वाचनाला पर्याय म्हणून नव्हे, तर त्याला पूरक म्हणून केला पाहिजे. कृत्रिम बुद्धिमत्तेने दिलेली माहिती मूळ संदर्भांमधून तपासणे, संदर्भग्रंथांचा अभ्यास करणे आणि स्वतःच्या शब्दांत विचार मांडणे ही कौशल्ये विकसित करणे गरजेचे आहे. तंत्रज्ञान कितीही प्रगत झाले, तरी त्याचा जबाबदार वापर करण्यासाठी वाचनातून विकसित झालेली विवेकबुद्धी आणि चिकित्सक दृष्टी आवश्यक राहणार आहे.

वाचनाची सवय निर्माण करण्यासाठी मोठ्या संकल्पांपेक्षा लहान आणि नियमित कृती अधिक परिणामकारक ठरतात. दररोज ठरावीक वेळ वाचनासाठी राखून ठेवणे, आवडीच्या विषयाचे पुस्तक निवडणे, वाचलेल्या मजकुरातील महत्त्वाचे विचार नोंदविणे आणि महिन्याला किमान एक पुस्तक वाचण्याचे उद्दिष्ट ठेवणे अशा साध्या उपायांनी सुरुवात करता येते. सुरुवातीला कमी पाने वाचली, तरी नियमितपणा महत्त्वाचा आहे. वाचलेल्या पुस्तकाबद्दल मित्रांशी चर्चा करणे, पुस्तक परीक्षण लिहिणे आणि वाचनगटात सहभागी होणे यांमुळे वाचनाचा अनुभव अधिक समृद्ध होतो. वाचनाची गुणवत्ता केवळ वाचलेल्या पुस्तकांच्या संख्येवरून ठरत नाही. त्या वाचनातून काय समजले, कोणते नवे प्रश्न निर्माण झाले आणि आपल्या विचारांत कोणते बदल घडले, हे अधिक महत्त्वाचे आहे. प्रत्येक व्यक्तीची आवड वेगळी असते. त्यामुळे एखाद्याला साहित्य, दुसऱ्याला विज्ञान, तर तिसऱ्याला इतिहास किंवा चरित्रे आवडू शकतात. महत्त्वाचे म्हणजे आपल्या आवडीच्या विषयापासून सुरुवात करून हळूहळू इतर विषयांकडेही वळणे. वाचन हा स्पर्धेचा विषय नसून आयुष्यभर सुरू राहणारा आत्मविकासाचा प्रवास आहे.

१५ ऑक्टोबरचा वाचन प्रेरणा दिन साजरा करताना शाळा, महाविद्यालये, विद्यापीठे, ग्रंथालये आणि सामाजिक संस्थांनी वर्षभर वाचनविषयक उपक्रम राबविण्याचा संकल्प करावा. प्रत्येक शाळेत नियमित वाचनाचा तास, प्रत्येक महाविद्यालयात सक्रिय वाचनमंडळ आणि प्रत्येक गावात सुलभ सार्वजनिक वाचनव्यवस्था निर्माण झाली, तर वाचनसंस्कृतीचा विस्तार होऊ शकतो. पुस्तकदान, ग्रंथालयांना साहित्य भेट, गरजू विद्यार्थ्यांना संदर्भग्रंथांची मदत, लेखक–वाचक संवाद आणि वाचनाधारित चर्चासत्रे यांमधून ज्ञानाची देवाणघेवाण वाढविता येते. वृद्ध व्यक्ती आणि दिव्यांग वाचकांसाठी सुलभ वाचनसाहित्य उपलब्ध करून देणेही तितकेच आवश्यक आहे. वाचनाची संधी प्रत्येकापर्यंत पोहोचविणे ही केवळ शैक्षणिक बाब नसून सामाजिक समतेशी संबंधित जबाबदारी आहे. ज्ञानाचे दरवाजे सर्वांसाठी खुले झाले, तर समाजातील व्यक्तींना स्वतःच्या क्षमता विकसित करण्याची आणि सार्वजनिक जीवनात अधिक प्रभावीपणे सहभागी होण्याची संधी मिळेल.

डॉ. ए. पी. जे. अब्दुल कलाम यांनी ज्ञानाधिष्ठित, विकसित आणि आत्मविश्वासपूर्ण भारताचे स्वप्न पाहिले. हे स्वप्न साकार करण्यासाठी वैज्ञानिक दृष्टिकोन, सर्जनशीलता, नैतिकता, सामाजिक बांधिलकी आणि गुणवत्तापूर्ण शिक्षण यांची सांगड घालणे आवश्यक आहे. या सर्वांचा पाया वाचनातून विकसित होणारी ज्ञानाची ओढ आणि स्वतंत्र विचार करण्याची क्षमता हा आहे. वाचणारा माणूस केवळ स्वतःचे जग समृद्ध करीत नाही, तर इतरांच्या अनुभवांशी जोडला जातो, सामाजिक प्रश्नांकडे संवेदनशीलतेने पाहतो आणि अधिक समजूतदार निर्णय घेण्यास सक्षम होतो. वाचनामुळे प्रत्येक प्रश्नाचे उत्तर त्वरित मिळेलच असे नाही; मात्र योग्य प्रश्न विचारण्याची आणि उत्तरांचा चिकित्सक शोध घेण्याची क्षमता नक्कीच विकसित होऊ शकते. म्हणूनच वाचन प्रेरणा दिन हा एका दिवसाचा उत्सव न राहता आयुष्यभर पुस्तकांशी मैत्री टिकविण्याचा संकल्प ठरला पाहिजे. कारण पुस्तकांचे वाचन म्हणजे केवळ पानांवरील शब्द समजून घेणे नव्हे, तर स्वतःला, समाजाला आणि जगाला अधिक व्यापकपणे जाणून घेण्याचा मार्ग आहे. वाचनातून विचार समृद्ध होतात, विचारांतून कृती घडते आणि विवेकी कृतींतून समताधिष्ठित, संवेदनशील व प्रगत समाजाची निर्मिती होते.

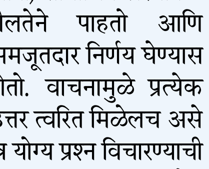

- डॉ. राजेंद्र बगाटे
(लेखक, समाजशास्त्र, पाली व बौद्ध साहित्याचे अभ्यासक आहेत)
bagate.rajendra5@gmail.com

पान १ वरून

स्वाभिमानी'चे राष्ट्रीय महामार्गावरील...

स्थगितीचे कारणः गेल्या ३२ तासांहून अधिक काळ चाललेल्या या आंदोलनामुळे सामान्य जनतेला आणि वाहनचालकांना मोठ्या प्रमाणावर त्रास होत होता. जनतेला वेठीस धरण्याऐवजी आंदोलनाची दिशा बदलण्यासाठी हे हायवेवरील आंदोलन तूर्तास स्थगित करण्यात आले आहे.

आंदोलनाची नवी दिशा

शेतकऱ्यांनी आता दोन वेगवेगळ्या पथकांमध्ये विभागणी करून आंदोलन पुढे नेण्याचा निर्णय घेतला आहे.

पहिले पथकः 'कर्नाटक राज्य रयत संघ' आणि सीमा भागातील शेतकरी कोगनोळी परिसरामध्ये आंदोलनाचे काम पाहतील. दुसरे पथक स्वाभिमानी शेतकरी संघटना महाराष्ट्रातील सोलापूर व इतर जिल्ह्यांमध्ये कारखानदारांनी आंदोलनकर्त्यांची विनंती धुडकावून जे साखर कारखाने सुरू केले आहेत, त्यांचे गाळप बंद पाडण्यासाठी पुढील ३ दिवस प्रत्यक्ष काम करेल (उद्यापासून कारखान्यातून बाहेर पडणारी साखर अडवणे आणि ऊस वाहतूक बंद करणे यावर भर दिला जाईल.

नवरात्रोत्सवातील मिरवणुकांसाठी पोलिस बंदोबस्त वाढवा, सार्वजनिक मध्यवर्ती नवरात्र मंडळाची पोलीस आयुक्तांकडे मागणी

सोलापूर (कटूसत्य वृत्त):- शारदीय नवरात्रोत्सवाच्या पार्श्वभूमीवर शहरातील देवी विसर्जन मिरवणुकांसाठी आवश्यक पोलीस बंदोबस्त उपलब्ध करून द्यावा, तसेच विजया दशमीच्या दिवशी निघणाऱ्या मिरवणुकीस परवानगी द्यावी, अशी मागणी सार्वजनिक मध्यवर्ती नवरात्र शक्तीपूजा मंडळाच्या वतीने पोलीस आयुक्तांकडे निवेदनाद्वारे करण्यात आली आहे.

सोलापूर शहरात ११ ते २० ऑक्टोबर दरम्यान नवरात्रोत्सव उत्साहात साजरा होत आहे. घटस्थापनेच्या दिवशी विविध मंडळांकडून देवीच्या मूर्तींची प्रतिष्ठापना करण्यात आली आहे. विजयादशमीला विसर्जन मिरवणुका काढल्या जातात. या मिरवणुका मंगळवार पेठ पोलीस चौकी, क्रांती चौक, सराफ बाजार, मधला मारुती, माणिक चौक, विजापूर वेस, पंचकट्टा, सिद्धेश्वर प्रशाला, श्री सिद्धेश्वर मंदिर मार्ग आणि पार्क चौक परिसरातून जातात.

मिरवणुका रात्री उशिरापर्यंत सुरू राहत असल्याने गर्दीचे नियोजन, वाहतूक नियंत्रण आणि अनुचित प्रकार रोखण्यासाठी अतिरिक्त पोलीस बंदोबस्त ठेवण्याची मागणी करण्यात आली आहे. मिरवणुकीच्या मार्गावरील अडचणी दूर करून मंडळांना सहकार्य करावे, असेही निवेदनात म्हटले आहे.

सार्वजनिक मध्यवर्ती नवरात्र मंडळ ट्रस्ट प्रमुख दिलिप कोल्हे, मल्लिनाथ मसरे, सुरेश पाटील, दत्तात्रय मैनकुदळे, बाबुराव जमादार, ब्रम्हदेव गायकवाड, लताताई फुटाणे, शेखर फंड, दिनेश जाधव, बाबा शेख, निलेश शिंदे, आशिप उपाध्ये, आदी पदाधिकारी उपस्थित होते. विजयादशमीच्या दिवशी विसर्जन मिरवणुकीसाठी परवानगी देऊन आवश्यक बंदोबस्त वाढवावा, अशी मागणी त्यांनी केली आहे.

वात्रटिका

व्वा रे तत्वनिष्ठ

निष्ठेच्या पायावर कधीच
यांचे तत्वं उभे नसते...
पवित्रा असा असतो की
निष्ठावंत फक्त हेच, भासते...
बाह्या सरसावून आधी
निवडणूकीत उतरले...
कोणी दमदाटीने तर कोण
आमिषाने माघारी फिरले...

हणमंत पडवळ,
धाराशिव,
8698067566

हे दैनिक मालक-प्रकाशक, मुद्रक, संपादकः श्री पांडूरंग हरिदास सुरवसे यांनी संस्कृती प्रिंटींग प्रेस, एफ-3, वृंदावन पार्क, होटगी रोड, सोलापूर - 413003 येथे छापून येथूनच प्रसिद्ध केले. कार्यालयः एफ - 3, वृंदावन पार्क, होटगी रोड, सोलापूर - 413003
फोन/फॅक्स +91 217 355 0592 RNI No . MAHMAR 2006/17624 संपादकः पांडूरंग हरिदास सुरवसे, मो. (9765390339) उपसंपादकः सचिन मोहन जाधव, मो. (9657069069) कायदा सल्लागारः अॅड खतीब वकील.
Owner, Publisher, Printer and Editor Pandurang Haridas Survase Printing at Sanskruti Printing Press F-3 Vrundavan Park, Hotagi Road, Solapur 413003. (Maharashtra) Published from Office F-3 Vrundavan Park, Hotagi Road, Solapur 413003.(Maharashtra) Phone- +91 217 355 0592 Editor Pandurang Survase-9765390339, Deputy Editor Sachin Jadhav-9657069069. **RNI No. MAHMAR 2006/17624**

लतादीदींच्या अजरामर गीतांनी 'सूर आनंदघन' मैफिल रंगली

अक्कलकोट (कटूसत्य वृत्त):- श्री स्वामी समर्थ अन्नछत्र मंडळाचे संस्थापक अध्यक्ष जनमेजयराजे विजयसिंहराजे भोसले यांच्या व न्यासाचे कार्यकारी अध्यक्ष अमोलराजे जनमेजयराजे भोसले यांच्या मार्गदर्शनाखाली आणि न्यासाची सहयोगी संस्था असलेल्या हिरकणी महिला बहुउद्देशीय संस्था यांच्या संयुक्त विद्यमाने अन्नछत्र मंडळाचे विश्वस्त व हिरकणी महिला बहुउद्देशीय संस्थेच्या संस्थापिका अध्यक्षा सौ. अलकाताई जनमेजयराजे भोसले व अन्नछत्र मंडळाचे विश्वस्त व हिरकणी महिला बहुउद्देशीय संस्थेच्या सचिवा सौ. अर्पिताराजे अमोलराजे भोसले यांच्या नेतृत्वाखाली श्री तुळजाभवानी शारदीय नवरात्र महोत्सव २०२६ चे आयोजन करण्यात आले आहे. बुधवार दि. १४ ऑक्टोबर रोजीच्या दुसऱ्या पुष्पात सावनी रविंद्र पुणे प्रस्तुत ह्लसूर आनंदघनह्व लोकप्रिय मराठी गीतांचा सुरेल मैफिल राष्ट्रीय पुरस्कार व लता मंगेशकर पुरस्कार विजेती पार्श्वगायिका, ऋषिकेश रानडे सुप्रसिद्ध गायक आणि सहकारी, निवेदन दीप्ती भागवत या कार्यक्रमास उपस्थितांनी दाद दिली. जुन्या आणि नव्या पिढीला जोडणारा हा सुरांचा प्रवास प्रेक्षकांच्या मनाचा ठाव घेणारा असा कार्यक्रम संपन्न झाला.

सदर कार्यक्रम श्री स्वामी समर्थ अन्नछत्र मंडळाची सहयोगी संस्था असलेल्या हिरकणी महिला बहुउद्देशीय संस्था आणि समस्त हिरकणी सखी महिला यांच्या वतीने आयोजित करण्यात आला होता. सदरचा कार्यक्रम श्री स्वामी समर्थ अन्नछत्र मंडळ संचलित अक्कलकोट नरेश श्रीमंत विजयसिंहराजे भोसले क्रिकेट ट्रेनिंग ॲकॅडमी गट नं. ५८१, नवीन वाहनतळ, विरक्त मठाशेजारी अक्कलकोट येथे संपन्न झाला.

दरम्यान श्री तुळजाभवानी माता, श्री समर्थरुपी अन्नपूर्णा माता, राजमाता जिजाऊ, भारतरत्न, गानसम्राज्ञी लतादिदी मंगेशकर यांच्या प्रतिमेचे व नटराज मूर्तीचे पूजन व दुसऱ्या पुष्पाचे दीपप्रज्वलन मनोरमा सहकारी बँक सोलापूरच्या शोभाताई मोरे यांच्या हस्ते आणि नगरसेविका कस्तुराबाई चौगुले, जाहिराबी शेख, अपणार्ताई सिद्धे, अमृताताई शिंदे यांच्या प्रमुख उपस्थितीत व श्री स्वामी समर्थ अन्नछत्र मंडळाची सहयोगी संस्था असलेल्या हिरकणी महिला बहुउद्देशीय संस्थेच्या संस्थापिका अध्यक्षा- अलकाताई जनमेजयराजे भोसले अध्यक्षतेखाली संपन्न झाले. याप्रसंगी श्री स्वामी समर्थ

अन्नछत्र मंडळाची सहयोगी संस्था असलेल्या हिरकणी महिला बहुउद्देशीय संस्थेच्या सचिवा- सौ. अर्पिताराजे अमोलराजे भोसले, माजी नगराध्यक्षा अनिता खोबरे, दर्शना लेंगडे-खोबरे, कु.तेजस्विनीराजे अमोलराजे भोसले, कु.स्वामिनीराजे अमोलराजे भोसले, दिव्या मोरे, स्मिता कदम, स्वाती निकम, संगीता भोसले, उज्वला भोसले, अंजना पवार, पल्लवी कदम, कोमल क्षिरसागर, रूपा पवार, शितल क्षिरसागर, सुवर्णा घाटगे, कविता वाकडे, छाया पवार, कविता भोसले, अनिता गडदे, निशा बाबर, तृप्ती बाबर, उज्वला भोसले, स्वपना माने, ज्योती शिंदे या हिरकणी सखी महिला यांच्या हस्ते सर्व कलाकारांचा सत्कार श्री तुळजाभवानी मातेची प्रतिमा देऊन करण्यात आला. पुरोहित अप्पू पुजारी मंत्रोच्चारात आरती संपन्न झाली.

सूर आनंदघन- गानकोकिळा भारतरत्न लता मंगेशकर यांनी मराठी चित्रपटांना संगीत देताना 'आनंदघन' या टोपणनावाचा वापर केला होता. त्यामुळे या कार्यक्रमाचे नाव "सूर आनंदधन" असे ठेवण्यात आले असून, यात लतादीदींनी गायलेली आणि संगीतबद्ध केलेली अजरामर गाणी प्रामुख्याने सादर केली. सदाबहार मराठी गीतांचा नजराणाः या मैफिलीत भावगीते, भक्तीगीते, नाट्यगीते आणि लोकप्रिय मराठी चित्रपट गीतांचा सुंदर मिलाफ ऐकायला मिळाली. सावनी रवींद्र आणि ऋषिकेश रानडे या जोडीची सांगीतिक केमिस्ट्री आणि गाण्यांची उत्कृष्ट निवड यामुळे ही मैफिल प्रत्येक वयोगटातील संगीतप्रेमींसाठी एक उत्तम सांगीतिक पर्वणी ठरली.

श्री स्वामी समर्थ अन्नछत्र मंडळाचे संस्थापक अध्यक्ष- जनमेजयराजे विजयसिंहराजे भोसले, न्यासाचे कार्यकारी अध्यक्ष- अमोलराजे जनमेजयराजे भोसले, कु.हर्षवर्धनराजे अमोलराजे भोसले, उपाध्यक्ष- अभय खोबरे, सचिव- शामराव मोरे, विश्वस्त भाऊ कापसे, संतोष भोसले, मेजर श्रीकांत मोरे, प्रा. सायबन्ना जाधव, श्री व सौ. विनायक बुधले, श्री व सौ.रोहित पाटील, श्री व सौ. इंजि.किरण पाटील, अविराज सिद्धे, प्रभाकर मजगे, शशिकांत बकरे, अमित गोंडाळ, संजय गोंडाळ, सागर गोंडाळ, अशपाक काझी, मनोज निकम, अरविंद शिंदे, सरफराज शेख,अमित थोरात, आकाश गडकरी, बाबुशा महिंद्रकर, सौरभ मोरे, रोहित खोबरे, निखिल पाटील, सनी सोनटक्के, खंडेराया शिंदे, भरत राजेगावकर, शुभम सावंत, अतिश पवार, प्रशांत शिंदे-साठे, प्रवीण घाटगे,गोटू माने, योगेश पवार, समर्थ घाटगे,किरण साठे, सुमित घाटगे, अमित घाटगे, आप्पा हंचाटे,स्वामिनाथ बाबर,दत्ता माने, श्रीनिवास गवंडी, लक्ष्मण बिराजदार, प्रसन्ना बिराजदार,रमेश हेगडे, अनिल बिराजदार, प्रसाद हुल्ले, तानाजी पाटील, राजू पवार,शिवकुमार स्वामी, ज्योतिबा पवार, विकास पवार, पांडूरंग पाटील, प्रा.मनोज जगताप, आकाश चुंगीकर, यश विभूते, विजय मोरे, प्रीतेश किलजे, रोहित मोरे, महांतेश स्वामी, सुमित कल्याणी, ज्ञानेश्वर भोसले, बलभीम पवार, विशाल कलबुर्गी, श्रीशैल कुंभार, राहूल इंडे, सागर पवार, असद फुलारी, स्वामीनाथ गुरव, प्रसाद मोरे, अमर मसरे, किशोर बोरामणी, श्रीमंत जमादार, दरेप्पा जकापुरे, मल्लिकार्जुन कोळी, कल्लप्पा छकडे, मुन्ना कोल्हे, विशाल घाटगे, समर्थ चव्हाण, विठ्ठल रेड्डी, यांच्यासह या कार्यक्रमास समस्त विश्वस्त मंडळ, क्रियाशील सदस्य, कार्यकर्ते, व सेवेकरी, अन्नछत्र मंडळाची सहयोगी, हिरकणी महिला बहुउद्देशीय संस्था, अमोलराजे लेझीम संघ, अमोलराजे भोसले मित्र परिवार आदीजन उपस्थित होते. स्वागत व प्रास्ताविक, सूत्रसंचालन व आभार प्रदर्शन - श्वेता हुल्ले यांनी केले.

संस्कृतीक कार्यक्रम

गुरुवार दि. १५ ऑक्टोबर २०२६ रोजी आषुपाल प्रस्तुत 'चांद हा नभातला' मराठी सिनेसृष्टीतील सुप्रसिद्ध संगीतकार अविनाश विश्वजित आणि सुप्रसिद्ध गीतकार गुरु ठाकूर यांच्या लोकप्रिय गाण्यांची सुरेल मैफिल आणि सहकारी, गायक- ऋषिकेश रानडे, रसिका शनु, शिवम सिंग व मनीषा निश्चल सुप्रसिद्ध गायिका व निवेदन दीप्ती भागवत यांचा कार्यक्रम होणार आहे.

भारत-केनिया वस्त्रोद्योग व्यापाराला गती देण्यावर भर- अमितकुमार जैन

नैरोबी (कटूसत्य वृत्त):- 'पॅडिलक्सील' च्या प्रशासन समितीचे सदस्य अमितकुमार जैन यांनी नुकताच केनियाचा महत्त्वपूर्ण दौरा केला. या दौऱ्यादरम्यान त्यांनी केनियातील भारतीय उच्चायोगाला भेट दिली आणि उच्चायोगातील वाणिज्य विभागाचे द्वितीय सचिव अमरदीप जी. बरनवाल यांची औपचारिक भेट घेतली.

या बैठकीत दोन्ही देशांमधील विशेषतः वस्त्रोद्योग क्षेत्रातील भारत ते केनिया निर्यात कशी वाढवता येईल, यावर सविस्तर चर्चा झाली.

प्रमुख मुद्दे आणि बैठकीतील महत्त्वपूर्ण निष्कर्ष:

वस्त्रोद्योग नियार्तीतील संधी: सध्या भारत आणि केनियादरम्यान एकूण ४.१४ बिलियन यूएस डॉलर्स चा व्यापार होतो. मात्र, या एकूण व्यापारात भारतीय वस्त्रोद्योगाचा वाटा सध्या केवळ ६% च्या आसपास आहे.

केनियामध्ये भारतीय वस्त्रोद्योगाच्या निर्यातीसाठी खूप मोठी संधी उपलब्ध आहे.नियमित संवाद आणि गरजांची समज: अमित कुमार जैन यांनी केनियातील विविध व्यापारी संघटनांसोबत नियमित संवाद साधण्यावर भर दिला,जेणेकरून केनियाच्या स्थानिक बाजारपेठेच्या गरजा समजून घेऊन त्यानुसार पुरवठा करता येईल.

बायर्स-सेलर्स मीट : भारतात आयोजित केल्या जाणाऱ्या 'रिव्हर्स बायर-सेलर मीट्स'मध्ये केनियातील अधिकाधिक खरेदीदारांचा सहभाग सुनिश्चित करण्यावर विशेष भर देण्यात आला. मुक्त व्यापार करार आणि जकात भारत आणि केनियादरम्यान सुरू असलेल्या 'मुक्त व्यापार कराराच्या' वाटाघाटी लवकरात लवकर पूर्ण होणे भारतीय निर्यातदारांसाठी अत्यंत फायदेशीर ठरेल, असे जैन यांनी स्पष्ट केले.

एफटीए मुळे चीन आणि इतर प्रतिस्पर्धी देशांच्या तुलनेत भारतीय वस्त्रोद्योग निर्यातदारांना मोठे प्राधान्य व स्पर्धात्मक फायदा मिळेल. स्थानिक भारतीय समुदायाचे सहकार्य व आक्रमक विपणन: केनियातील बहुतांश व्यापार केनियन-इंडियन समुदायाशी संबंधित असल्याने बाजारपेठेत प्रवेश मिळवणे सोपे आहे. मात्र, जागतिक स्पर्धेत टिकून राहण्यासाठी आक्रमक मार्केटिंग करण्याची गरज असल्याचे बैठकीत सांगण्यात आले.

पुढील वाटचाल: या बैठकीच्या शेवटी, भारत आणि केनियादरम्यान होणाऱ्या सर्व व्यापार व व्यवसायविषयक घडामोडींची माहिती नियमितपणे शेअर करण्यासाठी आणि भारतीय व्यापाऱ्यांचा जास्तीत जास्त सहभाग सुनिश्चित करण्यासाठी भारतीय उच्चायोग आणि पॅडिलक्सील सतत एकमेकांच्या संपर्कात राहतील, यावर एकमत झाले.

जाहीर प्रसिध्दीकरण

कि. अर्ज. नं. १५७/२०२६

मोहोळ येथील मे. ज्युडिशियल मॅजिस्ट्रेट वर्ग-१ सो यांचे कोर्टात-

सचिन श्रीमंत वसेकर वय-३८ वर्षे, धंदा- शेती, रा. सौंदणे, ता. मोहोळ, जि. सोलापूर. } अर्जदार

विरूद्ध

ग्रामविकास अधिकारी, ग्रामपंचायत पेनूर. ता. मोहोळ, जि.सोलापूर. } सामनेवाला

ज्याअर्थी यातील अर्जदाराचा मुलगा ओम सचिन वसेकर हा मौजे पेनूर ता. मोहोळ येथील श्री समर्थ हॉस्पिटल येथे दि.०१/१०/२०१४ रोजी जन्मलेला आहे.त्याच्या जन्माची नोंद ग्रामपंचायत पेनूर,ता.मोहोळ, जि.सोलापूर यांचे जन्माचे रजिस्टरला झालेली नाही.अर्जदाराचा मुलगा ओम सचिन वसेकर याच्या जन्माची नोंद ग्रामपंचायत पेनूर चे जन्माचे. रजिस्टरला व्हावे याकरीता जन्म व मृत्यु नोंदणी कायदा १९६९ चे कलम १३(३) प्रमाणे अर्ज या कोर्टात दाखल केलेला आहे.

त्याअर्थी अर्जदाराचा मुलगा ओम सचिन वसेकर याच्या जन्माची नोंद ग्रामपंचायत पेनूर, ता. मोहोळ यांच्या जन्माचे रजिस्टरला होण्याकरीता कोणाची कोणत्याही प्रकारची तक्रार अगर हरकत असल्यास त्यांनी ही नोटीस प्रसिध्द झाल्यापासून १५ दिवसाचे आत अथवा दि.३०/१०/२०२६ रोजी समक्ष अथवा वकीलामार्फत कोर्टात हजर राहुन आपले म्हणणे मांडावे. मुदतीत कोणाची कसलीही हरकत म्हणणे न आल्यास अर्जदारास त्यांचे अर्जातील मागणी प्रमाणे पुढील जरुर ते आदेश होतील याची नोंद घ्यावी. हे प्रसिध्दीकरण आमचे सहीनिशी व शिक्क्यानीशी दिले असे.ता.१४/१०/२०२६

लिपीक, ज्यु.मॅ.वर्ग-१ सो, मोहोळ — (कोर्टाचा शिक्का) — अधिक्षक, ज्यु.मॅ.वर्ग-१ सो, मोहोळ

एसआयआरचे काम ३१ ऑक्टोबरपर्यंत पूर्ण करा

: विभागीय आयुक्त शितल तेली-उगले

सोलापूर, (कटूसत्य वृत्त):- मतदार याद्यांच्या विशेष सखोल पुनरीक्षण कार्यक्रमांतर्गत (एसआयआर) सोलापूर जिल्ह्यातील सर्व कामे ३१ ऑक्टोबर २०२६ पर्यंत पूर्ण करावीत, असे निर्देश विभागीय आयुक्त तथा मतदार यादी निरीक्षक शितल तेली-उगले यांनी दिले.

विशेष सखोल पुनरीक्षण कार्यक्रमाच्या (एसआयआर) कामाचा आढावा घेण्यासाठी जिल्हाधिकारी कार्यालयाच्या सभागृहात आयोजित बैठकीत त्या बोलत होत्या. यावेळी जिल्हाधिकारी एस. कार्तिकेयन, अपर जिल्हाधिकारी गणेश निऱ्हाळी, निवासी उपजिल्हाधिकारी अभिजीत पाटील, उपजिल्हा निवडणूक अधिकारी किरण सुर्वसे, महसूल उपजिल्हाधिकारी लक्ष्मण कसेकर, जिल्हा पुरवठा अधिकारी ओंकार पडोळे, उपजिल्हाधिकारी सुशांत बनसोडे, सदाशिव पडदुने, सुमित शिंदे, विजया पांगारकर, जयश्री आव्हाड, सचिन इथापे यांच्यासह सर्व तहसीलदार उपस्थित होते.

बैठकीत विभागीय आयुक्त तेली-उगले यांनी एसआयआरच्या कामाला गती देण्याचे निर्देश दिले. या कालावधीत कोणत्याही अधिकारी-कर्मचाऱ्याला रजा मंजूर करू नये. सर्व मतदार नोंदणी अधिकारी (ईआरओ) व सहाय्यक मतदार नोंदणी अधिकारी (एईआरओ) यांनी बूथस्तरीय अधिकारी (बीएलओ) यांच्याकडून हे काम काळजीपूर्वक व वेळेत पूर्ण करून घ्यावे. विशेषतः मतदार नोंदींमधील त्रुटी (ॲनॉमली) दूर करणे आणि मतदारांचे मॅपिंग पूर्ण करण्यावर भर द्यावा, असे त्यांनी सांगितले.

जिल्ह्यात सध्या ३३ लाखांहून अधिक मतदारांच्या नोंदींचे मॅपिंग सुरू असून, त्रुटींची पूर्तता करण्याच्या कामाचा वेग वाढविणे आवश्यक आहे. यासाठी सर्व संबंधित अधिकाऱ्यांनी नियोजनबद्ध पद्धतीने काम करून निर्धारित मुदतीत उद्दिष्ट पूर्ण करावे. प्रत्येक बीएलओने घरोघरी भेट देऊन मतदारांची माहिती व नोंदींची पडताळणी करावी. अंतिम मतदार यादी अचूक, त्रुटीमुक्त आणि पारदर्शक होण्यासाठी सर्व यंत्रणांनी समन्वयाने काम करावे, असे निर्देशही विभागीय आयुक्त शितल तेली-उगले यांनी दिले.

प्रारंभी जिल्हाधिकारी एस. कार्तिकेयन यांनी बैठकीत सांगितले की, सोलापूर जिल्ह्यात ११ विधानसभा मतदारसंघ आणि ३ लोकसभा मतदारसंघांशी संबंधित क्षेत्र असून, शहरी भागात १ हजार १८० व ग्रामीण भागात २ हजार ५६० अशी एकूण ३ हजार ७४० मतदान केंद्रे आहेत. एसआयआर अंतर्गत एकूण ३३ लाख १८ हजार ४२४ मतदारांपैकी २८ लाख ९ हजार ३२१ मतदारांचे मॅपिंग पूर्ण झाले आहे. उर्वरित ५ लाख ९ हजार १०३ मतदारांमध्ये १ लाख ९३ हजार ४५० नो-मॅपिंग मतदार आणि ३ लाख १५ हजार ६५३ त्रुटी असलेल्या मतदारांचा समावेश आहे. या कामांना गती देऊन निर्धारित मुदतीत एसआयआरचे काम पूर्ण करण्यासाठी प्रशासन प्रयत्नशील असल्याचे त्यांनी सांगितले.

पालकमंत्री गोरे यांच्या वाढदिवसानिमित्त दुष्काळग्रस्त शेतकरी, पशुधनासाठी पाणी व चारा वाटपाचा उपक्रम- दत्तात्रय वानकर

सोलापूर (कटूसत्य वृत्त):- सोलापूर जिल्ह्याचे पालकमंत्री तथा राज्याचे ग्रामविकास व पंचायत राज मंत्री जयकुमार गोरे यांच्या वाढदिवसानिमित्त दुष्काळग्रस्त शेतकरी बांधव आणि पशुधनासाठी टँकरद्वारे पिण्याचे पाणी व चारा वाटप करण्याचा सामाजिक उपक्रम गुरुवार १५ ऑक्टोबर रोजी सकाळी ९ वाजता वानकर वस्ती देगाव रोड येथील आश्रम शाळेच्या प्रांगणात आयोजित करण्यात आला आहे.शिवप्रकाश कृषी विज्ञान मंडळाच्यावतीने हा उपक्रम आयोजित करण्यात आला असल्याची माहिती मंडळाचे अध्यक्ष दत्तात्रय वानकर यांनी दिली.

आमदार सचिन कल्याणशेट्टी, आमदार देवेंद्र कोठे, महापौर विनायक कोंड्याल, भाजप शहराध्यक्ष रोहिणी तडवळकर, भाजप जिल्हाध्यक्ष शशिकांत चव्हाण, प्रभाग ६ चे भाजपचे पॅनल प्रमुख तथा नगरसेवक गणेश वानकर, आरोग्य समितीचे सभापती तथा नगरसेवक सुनील खटके, नगरसेविका सोनाली गायकवाड आणि नगरसेविका मृण्मयी गवळी यांच्या प्रमुख उपस्थितीत हा सामाजिक उपक्रम पार पडणार असल्याचे अध्यक्ष दत्तात्रय वानकर यांनी सांगितले.

दुष्काळाच्या परिस्थितीत पाण्याअभावी शेतकरी, पशुपालक आणि मुक्या जनावरांना भेडसावणाऱ्या अडचणी लक्षात घेऊन शिवप्रकाश कृषी विज्ञान मंडळाच्यावतीने वाढदिवसाच्या खर्चाला फाटा देऊन शेतकरी व पशुपालक यांच्यासाठी हा सामाजिक उपक्रम राबविण्यात येत आहे.

ग्रामीण भागात पाणीटंचाई निर्माण झाल्यास त्याचा सर्वाधिक फटका शेतकरी आणि पशुपालकांना बसतो. जनावरांसाठी पिण्याचे पाणी उपलब्ध करणे, चाऱ्याची व्यवस्था करणे आणि दैनंदिन पशुपालनाचा खर्च भागविणे ही मोठी आव्हाने सध्या शेतकऱ्यांसमोर उभी ठाकली आहेत अशा परिस्थितीत टँकरद्वारे पाणीपुरवठा आणि चारा वाटप यांसारखे उपक्रम शेतकरी कुटुंबांना दिलासा देणारे ठरू शकतात.

पालकमंत्री जयकुमार गोरे यांच्या वाढदिवसानिमित्त शुभेच्छांचा केवळ औपचारिक कार्यक्रम न ठेवता शेतकरी व पशुधनाच्या गरजांशी संबंधित उपक्रमाला महत्त्व देण्यात आले आहे. दुष्काळी परिस्थितीत ग्रामीण भागाला मदतीचा हात देणे, पशुधनाचे संरक्षण करणे आणि शेतकऱ्यांना आधार देणे, हा या उपक्रमामागील सामाजिक दृष्टिकोन आहे.

या उपक्रमाच्या माध्यमातून गरजू शेतकरी आणि पशुपालकांपर्यंत मदत पोहोचविण्याचा प्रयत्न असल्याचेही अध्यक्ष दत्तात्रय वानकर यांनी सांगितले.

CHANGE IN NAME

I am changing my name from MARSHLEEN JUJE FERNANDES To MARSELIN ROBERT PINTO for passport issuance as per document.

आमच्याकडे केशर आंबा, हापूस, मोठी फळझाडे, फुलझाडे, शोभिवंत झाडे, इन डोअर गुलाब, बोन्साय, आरेकापाम इ.रोपे होलसेल दरात विक्रीसाठी उपलब्ध.

मनोरमा रोपवाटिका, सोरेगाव, विजापूर रोड, सोलापूर

संपर्क - 9422602337, 8317212037

Classified - छोटी जाहीरात

बोअरवेल

सोलापूरात प्रथमच मशिनद्वारे २ फूट व्यासाचे खोल पाण्याची विहिर खोदून मिळेल. संपर्क - शिवगंगा वॉटर वेल-सर्व्हिस रविवार पेठ, सोलापूर. 9420766666

(सरकार मान्य)

अथर्व पेस्ट कंट्रोल

An ISO 9001-15 सर्टीफाईड कंपनी

प्रोप्रा. हरी सुभाष विरपे

9822964815
9421984815

झुरळ, पाल, मुंगी, वाळवी, डास, जाळी, माशी, ढेकुण, उंदीर, घुस इ. नियंत्रण

पाहिजेत

चिंचोळी MIDC, सोलापूर शहर करिता सिक्युरिटी गार्ड त्वरित पाहिजे. संपर्क 9145451809 भेटण्याची वेळ - 11:30 ते 2 वा.

वर-वधू

जन्मका जोडी विवाह दुल्हन सूचना केंद्र

सभी जातियों के विरशैव लिंगायत वर-वधू के लिए सभी जातियों के प्रथं एवं द्वितीय वर-वधू के लिए हमसे संपर्क करे। मुस्लिम विवाह ब्रोकर, बंजारा और लंबाणी विवाह ब्रोकर, मुस्लीम मैरेज ब्रोकर, अंधीगर चौड़व्या मैरेज ब्रोकर, दनगर समाज मैरेज ब्रोकर, जय भीम समाज मैरेज ब्रोकर, वधू वर माहीती केंन्द्र

आमच्याकडे सगळ्या समाजाच्या वधु-वर साठी संपर्क करा.

मु.पो.पितापुर, ता. अक्कलकोट, जि. सोलापूर

उमेश माने मो. 9353370779

रेखा बर्वे मो. 7218370779

वाचकांसाठी निवेदन: या अंकात प्रसिद्ध होणाऱ्या सर्व प्रकारच्या जाहिरातीमधील मजकूर जाहिरातदाराने दिल्यानुसार प्रसिद्ध केला जातो. यातील कोणत्याही माहितीच्या अथवा आहवानाच्या सत्यतेबाबत दैनिक कटूसत्य हमी घेऊ शकत नाही याची कृपया नोंद वाचकांनी घ्यावी.

कटूसत्य शब्दकोडे

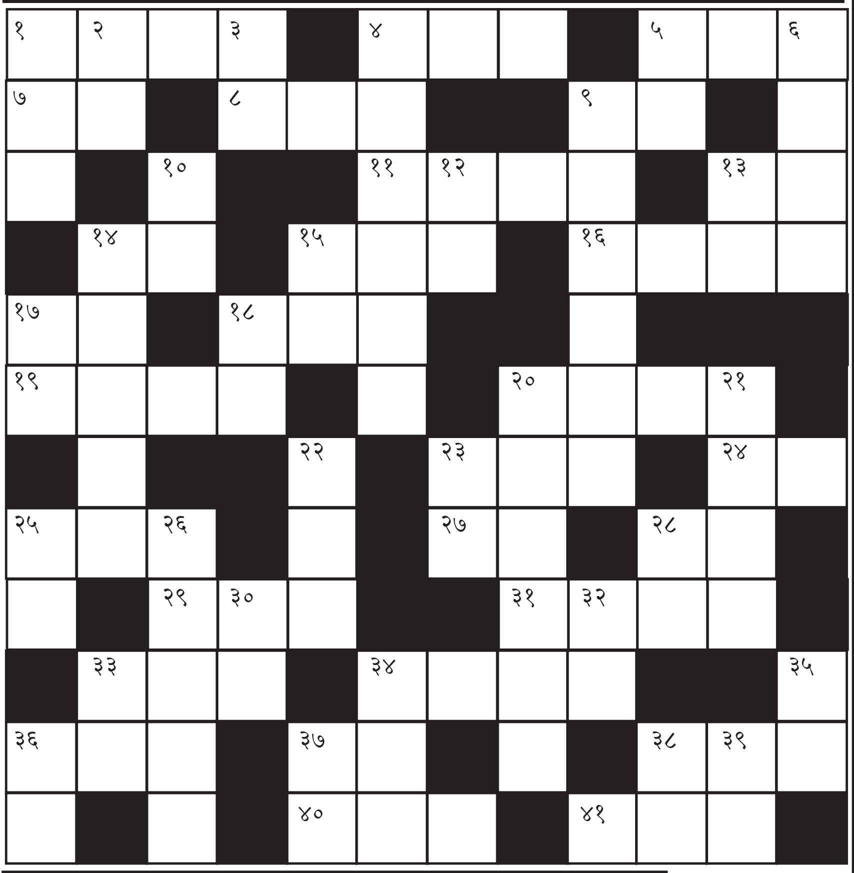

उभे शब्द : १) आईची बहीण २) अंतराळातील अवकाशवाहन ३) पंधरा दुणे ४) देशपातळीवर काम केलेले महाराष्ट्रातील ज्येष्ठ नेते ५) शर्थ, नियम ६) नाकाने ओढावयाची तंबाखूची पूड ९) नगरपालिकेवर निवडून दिलेला लोकप्रतिनिधी १०) केंद्रीय मंत्री-नारायण ** १२) दुर्ग, किल्ला १३) शिवकालीन छुपी लढाईची पध्दत-गनिमी ** १४) सणादिवशी करतात तो गोड खाद्यपदार्थ १५) भिंतीवरील सरपटणारा प्राणीजीव १७) दह्यात पाणी मिसळून बनविलेले पेय १८) छोटी चारचाकी प्रवासी गाडी २०) एखाद्यास वश करण्याचे उपाय-** ** ** भेद २१) हनुमानाच्या उपासनेचा दिवस, एक म्हण-न कर्त्याचा वार **** २२) फलंदाजाच्या शंभर धावा २३) गन उलट लिहा २५) एखाद्या कामाचे घेतलेले व्रत २६) वरवर, वरल्या मनाने २८) भारतीय क्रिकेट टीमचे प्रशिक्षक-** शास्त्री ३०) तरचा जोडीदार ३२) एक म्हण-आपला ** जगन्नाथ, कर ३३) कागदी चलन ३४) एक म्हण-*** जीव सदाशिव ३५) देवांचा राजा ३६) गती, स्पीड ३७) बासरी ३८) तीन दुणे ३९) एक कडधान्य

आडवे शब्द : १) उत्तरप्रदेशमधील बहुजन समाजवादी पार्टीच्या अध्यक्षा
४) एक नेते-*** सिन्हा
५) राज ठाकरे यांच्या मुलाचे नाव ७) एक (इंग्रजीत)
८) उन्हाळा (इंग्रजीत) ९) कलाकार, बोल्टचा साथीदार
११) प्रवासाने होणारा त्रास १३) काकाचा बायको १४) राष्ट्रवादी अध्यक्ष शरद पवार यांचा जिल्हा १५) उडिदाच्या पिठापासून बनवितात तो रूचकर पदार्थ, लिज्जत कंपनीचे हे उत्पादन प्रसिध्द आहे १६) शनिवार नंतरचा दिवस
१७) धातूचा तंतू १८) गोंधळ, गोंगाट १९) खंबीर, मजबूत २०) हळू, मंद गतीने
२३) मीठ (हिंदीत) २४) आकाशाचा रंग
२५) वेळी अवेळी मेघ गर्जनेसह पडणारा पाऊस
२७) हनुमानाच्या हातातील शस्त्र २८) याच्यापासून शिरा बनवितात २९) परीट, धोबी ३१) एक महान संत ३३) सेवक, *** चाकर
३४) श्रीगणेशाचे एक नाव ३६) हॉटेलमधील सेवक
३७) पाकिस्तान संक्षिप्तमध्ये असे लिहितात-** ३८) सागर, रत्नाकर ४०) एक द्विदल कडधान्य
४१) स्वस्तच्या विरूध्दार्थी

सुडोकु - 77

	5	8		3			2	
4		2				9		5
		7				6	8	
2	9			5	4		7	
5				6	2			
		3	8	1		2	5	
1		9			3		6	4
8	6	5	4	9		1	3	
	7				6			

सोलापूर-पूणे राष्ट्रीय महामार्गावर स्वाभीमानीचा दोन तास चक्का जाम आंदोलन

टेंभुर्णी (कटूसत्य वृत्त):- शेतकरी संघटनेची उसाला पहिली उचल पाच हजार रुपए मिळावी ही मागणीसाठी स्वाभिमानी शेतकरी संघटनेचे वतीने टेंभूर्णी जवळील भीमानगर येथे मंगळवार १३ रोजी दुपारी सोलापूर-पूणे राष्ट्रीय महामार्गावर जोरदार आंदोलन करण्यात आले यावेळी आंदोलकांची धरपकड करण्यात आली. कार्यकर्त्यांनी ठोस निर्णय जाहीर झाल्याशिवाय आंदोलन सोडणार नाही अशी भूमिका घेतल्यानंतर व तहसीलदार संजय भोसले यांनी व पोलिस निरीक्षक बाळासाहेब भरणे यांनी तुमच्या मागण्या साखर आयुक्त व जिल्हाधिकारी यांचे पर्यंत पोहोचवण्याचे आश्वासन दिल्यानंतर आंदोलन स्थगित करण्यात आले.यावेळी रस्त्याच्या दुतर्फा रांगा लागल्या होत्या.

उस दराबाबत केंद्रीय मंत्र्यांचे बैठकीत कुठलाही ठोस निर्णय झाला नसल्याने संघटनेचे नेते राजू शेट्टी यांनी महाराष्ट्र व कर्नाटक मध्ये चक्का जाम आंदोलन करण्याचा आव्हान केले होते.त्यासाठी आरपारची लढाई म्हणून स्वामी यांनी शेतकरी संघटनेचे वतीने माढा तालुक्यातील भीमानगर येथील "चौकामध्ये दिलीप वळसे पाटलांचा जाहिर निषेध असो"

"उसाला पाच हजार उचल मिळाली पाहिजे",

"इथोनॉलला ७० रुपए दर मिळाला पाहिजे" "शेतकऱ्यांची

लुट थांबलीच पाहिजे" अशा घोषणा देत भर उन्हात आंदोलन सुरू करण्यात आले. यावेळी पोलिसांनी आंदोलन थांबण्याबाबत विनंती केली असताना प्रशासनाकडून निवेदन स्विकारण्यासाठी जबाबदार अधिकारी न येता मंडल अधिकारी मुंडे हेच फक्त उपस्थित होते. दरम्यान आंदोलन कर्त्यानी सरकार दुर्लक्ष करते म्हणून आक्रमक होत जोपर्यंत ठोस आश्वासन मिळत नाही आणि वरीष्ठ पातळीचा अधिकारी येत नाही मागे न हटण्याची भूमीका घेतली. यावेळी तनावाचे वातावरण निर्माण झाले. शेतकरी आक्रमक होत चालले. पोलिसांनी धरपकड सुरू केली परंतु कार्यकर्ते हटले नाहीत त्यांनी रस्त्यावर ठाण मांडले.

यानंतर माढ्याचे तहसिलदार संजय भोसले यांनी उपस्थित शेतकऱ्यांचे म्हणणे ऐकून घेतले.तुमच्या सर्व मागण्या साखर आयुक्त व जिल्हाधिकारी यांचेकडे पाठवतो असे आश्वासन दिल्यानंतर आंदोलन स्थगित करण्यात आले. यावेळी रस्त्यावर दुतर्फा १० किमी पर्यंत रांगा लागल्या होत्या.

यावेळी प्रदेश सरचिटणीस अमरसिंह कदम, प्रदेशाध्यक्ष प्रकाश बालवडकर, युवकचे प्रदेशाध्यक्ष सुर्यभान जाधव, प्रशांत पाटील, प्रताप पिसाळ, चंद्रकांत कुटे, तानाजी बागल, प्रताप गायकवाड,बापू गायकवाड यांचेसह शेकडो कार्यकर्ते उपस्थित होते.टेंभुर्णी पोलिस ठाण्याचे पोलिस निरीक्षक बाळासाहेब भरणे यांनी कोणताही अनुचित प्रकार घडू नये म्हणून चोख बंदोबस्त ठेवला होता वाहतूक सुरळीत टेंभुर्णी पोलिसांनी केली.

ओव्हेरलोड उस वाहतुक करणा-या ट्रक्टर, ट्रक यांचेवर आरटीओ कडून कारवाई करावी व बैलगाड्यांवर ही कारवाई करण्याची मागणी केली आहे.

राजू शेट्टी यांनी मोबाईल वरून मार्गदर्शन केले

आंदोलनादरम्यान कार्यकर्त्यांनी स्वाभीमानी शेतकरी संघटनेचे नेते राजू शेट्टी यांना कार्यकर्त्यांना फोन लावला असता त्यांनी मीही या ठिकाणी रस्ता अडवून ठेवला आहे तुम्हीपण मागणी पूर्ण झाल्याशिवाय हटू नका असा संदेश दिला.

सोलापूर जिल्ह्यात १५ ऑक्टोंबर रोजी सर्व शाळांत आंतरराष्ट्रीय हात धुणे दिवस - सिईओ कुशल जैन

सोलापूर (कटूसत्य वृत्त):- संकल्प सेवा अभियान अंतर्गत जिल्ह्यातील सर्व शाळा व अंगणवाडीत जागतिक हात धुवा दिना दिनांक 15 ऑक्टोबर 2026 या दिवशी साजरा करणेत यावा.

साबणाने हात धुण्याच्या सवयीबाबत जनजागृती व प्रसार करणेचे सुचना आज जिल्हा परिषदेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी कुशल जैन यांनी दिली.

स्वच्छता ही सेवा - २०२६ अंतर्गत सोलापूर जिल्ह्यातील सर्व शाळांत हात धुणे दिवस साजरा करणेचे सुचना आज सिईओ कुशल जैन यांनी दिल्या. सर्व गटविकास अधिकारी यांनी दिले आहेत.

15 ऑक्टोंबर हा दिवस संपूर्ण जगात जागतिक हात धुवा दिन (Global Handwashing Day) म्हणुन साजरा केला जातो. आरोग्य संदर्भात हातांच्या स्वच्छतेचे अनन्य साधारण महत्व लक्षात घेवुन या दिवसाचे औचित्य साधुन व्यापक प्रमाणात जनजागृती करण्याची संधी उपलब्ध करुन देण्यात आलेली आहे. सन 2008 पासुन दिनांक 15 ऑक्टोंबर हा दिवस जागतिक हात धुवा दिवस म्हणुन साजरा केला जातो. दरवर्षी हा दिवस एक नविन संकल्पना घेवुन साजरा केला जातो यावषीर्ची संकल्पना (Be a Handwashing Hero) "हात धुवा नायक व्हा" आहे. संसर्गजन्य आजारांना दुर ठेवण्यासाठी

आणि सार्वजनिक आरोग्य सुदृढ करण्यासाठी योग्य पध्दतीने साबनाने हात धुणे हा अत्यंत सोपा, प्रभावी आणी परवडणारा उपाय आहे. लहान मुले, वृध्द आणि सर्वसामान्य नागरिकांमध्ये आरोग्याची ही सवय रुजवण्यासाठी खालीलप्रमाणे उपक्रम राबवणे अपेक्षित आहे. सर्व ग्रामपंचायत, शाळा व अंगणवाडी मध्ये हा उपक्रम होणे साठी ग्रामसेवक यांनी नियोजन करणेचे सुचना उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी सुर्यकांत भुजबळ यांनी दिले आहेत.

हात धुण्याचे महत्व :-

जेवणापुर्वी आणि शौचास जाऊन आल्यानंतर साबणाने हात धुतल्यास डायरिया (अतिसार) पोटदुखी आणि श्वसनाचे अनेक गंभीर आजार टाळले जातात.

हात घुण्याची योग्य पध्दत (20 सेंकद नियम)

- नळाच्या स्वच्छ वाहत्या पाण्याने हात ओले करा.
- हातावर पुरेसा साबण किंवा हॅडवॉश लावा.
- दोन्ही हातांचे तळवे, बोटांच्या मध्यभागची जागा, नखांखालील भाग आणि मनगट किमान 20 सेकंद चांगले चोळुन स्वच्छ करा.
- स्वच्छ पाण्याने हात धुवून घ्या आणि कोरडया स्वच्छ कापसाच्या टॉवेलने किंवा हवा (Air Dry) सुकवा.

तरी आपल्या अधिनस्त असलेल्या सर्व कार्यालये, शाळा, अंगणवाडी मध्ये या दिवशी प्रत्यक्ष कृती प्रात्यक्षिक सह जनजागृती माहिम राबवुन हात धुवा नायक व्हा असा संदेशाची जास्तीत जास्त जनजागृती करावी व तसा फोटो व व्हिडीओसह अहवाल सादर करणेचे सुचना उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी अमोल जाधव यांनी केले आहे.

मराठी भाषा महाविद्यालयात विविध उपक्रम व मराठी भाषा व साहित्याच्या वाटचालीवर व्याख्यान

नातेपुते (कटूसत्य वृत्त):- नातेपुते येथील सहकार महर्षी शंकरराव मोहिते-पाटील महाविद्यालयाच्या मराठी विभागाच्या वतीने अभिजात मराठी भाषा सप्ताहानिमित्त विविध उपक्रमांचे आयोजन करण्यात आले. डॉ. विजय केसकर यांचे 'मराठी भाषा व साहित्याची वाटचाल' या विषयावर व्याख्यान संपन्न झाले. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाच्या मानसशास्त्र विभागाचे प्रमुख प्रा. जगदीशचंद्र मुळीक होते. व्यासपीठावर मराठी विभागप्रमुख डॉ. सुनीता सूर्यवंशी उपस्थित होत्या.

मराठी भाषेला समृद्ध साहित्यिक परंपरा

डॉ. विजय केसकर यांनी आपल्या व्याख्यानातून मराठी भाषेचा इतिहास, तिची प्राचीनता आणि साहित्याच्या विकासाचा प्रवास याविषयी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले. मराठी भाषा ही प्राचीन भाषा असून तिच्या इतिहासाचे पुरावे अडीच हजार वर्षांपूर्वीपर्यंत मागे जातात, असे त्यांनी सांगितले. महानुभाव साहित्य, मध्ययुगीन साहित्य आणि आधुनिक साहित्य अशा विविध टप्प्यांतून मराठी साहित्याची वाटचाल झाल्याचे त्यांनी स्पष्ट केले. मुकुंदराज यांच्या ह्यविवेकसिंधूह्ण या ग्रंथाचा उल्लेख करत त्यांनी मराठीच्या लिखित साहित्यपरंपरेची माहिती दिली. चर्चात्मक पद्धतीने झालेल्या या व्याख्यानाला विद्यार्थ्यांचा चांगला प्रतिसाद मिळाला.

यावेळी महाविद्यालयाचे माजी प्रभारी प्राचार्य तथा भूगोल विभागप्रमुख डॉ. बी. टी. निकम, इंग्रजी विभागप्रमुख प्रा. उत्तम सावंत, डॉ. डी. जी. शहाणे, राज्यशास्त्र विभागप्रमुख डॉ. दत्तात्रय थोरात, प्रा. पुष्पा सस्ते, मराठी विभागातील डॉ. साळुबाई जाधव, ग्रंथपाल दिलीप शिंदे यांच्यासह प्राध्यापक आणि विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक मराठी विभागप्रमुख डॉ. सुनीता सूर्यवंशी यांनी केले. प्रमुख पाहुण्यांचा परिचय वरिष्ठ लिपिक हनुमंत वाघमोडे यांनी करून दिला. सूत्रसंचालन डॉ. कमल कांबळे यांनी केले, तर आभार प्रा. सत्यभामा बडवणे यांनी मानले.

विविध स्पर्धांद्वारे मराठी भाषेचा जागर

महाराष्ट्र शासनाच्या परिपत्रकानुसार दि. ३ ते ९ ऑक्टोबर या कालावधीत आयोजित अभिजात मराठी भाषा सप्ताहानिमित्त महाविद्यालयाच्या मराठी विभागाच्या वतीने विविध उपक्रम राबविण्यात आले. यामध्ये रांगोळी स्पर्धा, काव्यवाचन स्पर्धा, शुद्धलेखन स्पर्धा आणि ग्रंथालय भेट या उपक्रमांचा समावेश होता. या उपक्रमांमधून विद्यार्थ्यांमध्ये मराठी भाषेविषयी प्रेम, साहित्याची आवड आणि भाषिक कौशल्ये विकसित करण्याचा प्रयत्न करण्यात आला.

अवैध गर्भलिंग निदान व बोगस डॉक्टरांविरुद्ध धडक मोहीम राबवा- डॉ. नीलम गोऱ्हे

सोलापूर, (कटूसत्य वृत्त):- अवैध गर्भलिंग निदान करणारे, अनधिकृत वैद्यकीय व्यवसाय करणारे आणि त्यांना मदत करणाऱ्या दलालांविरुद्ध आरोग्य व पोलीस विभागाने समन्वयाने धडक मोहीम राबवावी. केवळ बैठका घेण्यापुरते काम मर्यादित न ठेवता निर्णयांची अंमलबजावणी आणि ठोस परिणाम दिसले पाहिजेत, असे निर्देश शिवसेना नेत्या, विधान परिषद सदस्या तथा माजी उपसभापती डॉ. नीलम गोऱ्हे यांनी दिले.

पीसीपीएनडीटी आणि एमटीपी कायद्यांच्या प्रभावी अंमलबजावणीसाठी स्थापन करण्यात आलेल्या राज्यस्तरीय कृती दलाच्या अध्यक्षा डॉ. गोऱ्हे यांच्या अध्यक्षतेखाली सोलापूर येथील जिल्हा शल्यचिकित्सक कार्यालयात आढावा बैठक झाली.

बैठकीत गर्भधारणापूर्व व प्रसवपूर्व निदान तंत्रे (लिंग निवडीस प्रतिबंध) कायदा, १९९४, अर्थात पीसीपीएनडीटी (PCPNDT: Pre-Conception and Pre-Natal Diagnostic Techniques [Prohibition of Sex Selection] Act, 1994) आणि वैद्यकीय गर्भपात अधिनियम, १९७१, अर्थात एमटीपी (MTP: Medical Termination of Pregnancy Act, 1971) यांच्या अंमलबजावणीचा आढावा घेण्यात आला.

नवरात्र हा मुलींचाच उत्सव असून त्यांच्या जगण्याचा अधिकार जपणे सर्वांत महत्त्वाचे आहे. मुलींचे प्रमाण कमी असलेल्या भागात विशेष प्रयत्न करून गर्भलिंग निदान आणि मुलींबाबतच्या भेदभावाला आळा घालण्याची गरज असल्याचे डॉ. गोऱ्हे यांनी सांगितले.

जिल्हा शल्यचिकित्सक डॉ. वर्षा डोईफोडे यांनी २४३ सोनोग्राफी केंद्रे आणि ९८ नोंदणीकृत एमटीपी केंद्रांचा

आढावा सादर करून, ९३ एमटीपी केंद्रे कार्यरत व पाच केंद्रे तात्पुरती बंद असल्याची माहिती दिली. डॉ. गोऱ्हे यांच्या सूचनांनुसार पुढील आठवड्यात पोलीस अधीक्षक व पोलीस आयुक्तांसोबत संयुक्त बैठक घेऊन कारवाई, समुपदेशन आणि प्रलंबित खटल्यांच्या पाठपुराव्यासाठी समन्वय वाढविण्यात येईल, असे त्यांनी सांगितले.

नोंदणीकृत केंद्रांच्या तपासणीसोबतच नोंदणी नसलेल्या संशयित ठिकाणांवरही लक्ष केंद्रित करावे. फिरती व पोर्टेबल सोनोग्राफी यंत्रे, ऑनलाइन जाहिराती आणि संबंधित संशयास्पद व्यवहारांची चौकशी करून यंत्रांची नोंदणी व परवान्यांची पडताळणी करावी. एकाच केंद्रात मोठ्या संख्येने सोनोग्राफी यंत्रे असल्यास त्यांच्या वापराचीही तपासणी करावी, अशी सूचना डॉ. गोऱ्हे यांनी केली. वारंवार गुन्हे करणाऱ्यांची आणि संघटित दलालांच्या जाळ्यांची माहिती संकलित करून मोक्काअंतर्गत कारवाईची कायदेशीर शक्यता तपासावी, असेही त्यांनी सुचविले.

महिलांना वारंवार सोनोग्राफी केंद्रांवर घेऊन येणाऱ्या संशयित दलालांची ओळख पटवण्यासाठी, रुग्णांची गोपनीयता जपत केंद्रांच्या बाहेरील सार्वजनिक परिसरात सीसीटीव्हीची व्यवस्था करता येईल. प्रशासनाने आवश्यक ठिकाणांची माहिती दिल्यास आमदार निधीतून सीसीटीव्ही उपलब्ध करून देण्याची तयारी डॉ. गोऱ्हे यांनी दर्शविली.

बोगस डॉक्टरांविरुद्ध कारवाई करताना आरोग्य विभाग आणि पोलिसांमध्ये येणाऱ्या अडचणी दूर करण्यासाठी स्वतंत्र गट तयार करावा. पुरावे संकलन, विभागीय समन्वय आणि पुढील कारवाईसाठी प्रमाणित कार्यपद्धती म्हणजेच एसओपी (SOP) तयार करावी. पुढील तीन महिन्यांत दहा प्रकरणांमध्ये ठोस कारवाई व प्रभावी न्यायालयीन पाठपुराव्याचे उद्दिष्ट ठेवावे, असे त्यांनी सांगितले.

पीसीपीएनडीटी व एमटीपी संदभार्तील प्रलंबित खटल्यांचा नियमित आढावा घ्यावा. नियमानुसार जलद सुनावणीसाठी संबंधित न्यायालयीन यंत्रणेकडे पाठपुरावा करावा आणि जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरणाशी समन्वय साधावा. पीडितांना त्यांच्या प्रकरणातील प्रगती व पुढील तारखेची माहिती दर महिन्याला देऊन त्यांचे मनोबल टिकविण्याची सूचना त्यांनी केली.

मुलगी जन्माला येण्याबाबतचे गैरसमज दूर करण्यासाठी महिलांसोबत पुरुषांचेही समुपदेशन आवश्यक आहे. आशा व अंगणवाडी सेविकांना या विषयाचे प्रशिक्षण देऊन गर्भवती महिला आणि कुटुंबापर्यंत योग्य माहिती पोहोचवावी. एमटीपी सेवांबाबत महिलांचा वैयक्तिक निर्णय, संमती आणि गोपनीयता जपून सुरक्षित उपचार व आवश्यक समुपदेशन उपलब्ध करावे, असे डॉ. गोऱ्हे यांनी स्पष्ट केले.

जिल्हास्तरीय कृती दलामध्ये सामाजिक संस्था, महिला प्रतिनिधी, कायदेतज्ज्ञ आणि वैद्यकीय तज्ज्ञांचा सहभाग वाढवावा. स्थानिक स्त्रीरोग व प्रसूतीतज्ज्ञ संघटनेचा प्रतिनिधी सल्लागार व दक्षता समितीत समाविष्ट करावा. महिला मंडळे आणि इच्छुक स्वयंसेवकांना विधी सेवा प्राधिकरणाच्या मदतीने प्रशिक्षण देण्याचेही त्यांनी सुचविले.

शाळा, महाविद्यालये, बचत गट आणि महिला मंडळांपर्यंत दोन्ही कायद्यांची माहिती पोहोचवण्यासाठी सोपे व्हॉट्सॲप संदेश, व्हिडिओ, ऑडिओ आणि जनजागृती कार्यक्रम तयार करावेत. जन्मावेळचे लिंग गुणोत्तर आणि शून्य ते सहा वर्षे वयोगटातील बाललिंग गुणोत्तर यांचे स्वतंत्र तालुकानिहाय विश्लेषण करून मुलींचे प्रमाण कमी असलेल्या भागांसाठी कृती आराखडा तयार करावा, अशी सूचना त्यांनी केली.

जैववैद्यकीय कचऱ्याचे संकलन, वाहतूक आणि विल्हेवाट याबाबत स्वतंत्र अहवाल घ्यावा. स्थलांतरित ऊसतोड कामगार कुटुंबांतील गर्भवती महिला व लहान मुलांना स्थानिक प्राथमिक आरोग्य केंद्रे आणि अंगणवाड्यांशी जोडून आरोग्य व पोषणसेवांचा सातत्याने लाभ मिळवून द्यावा, असेही त्यांनी सांगितले.

बैठकीतील सूचनांची एकत्रित इतिवृत्ते तयार करून प्रत्येक निर्णयावरील कार्यवाहीचा नियमित आढावा घ्यावा. चांगल्या उपक्रमांची नोंद करून त्यांचा इतर ठिकाणी उपयोग करावा, असे आवाहन डॉ. गोऱ्हे यांनी केले.

बैठकीला जिल्हा शल्यचिकित्सक डॉ. वर्षा डोईफोडे, जिल्हा आरोग्य अधिकारी डॉ. सतीश कोपूरवाड, अतिरिक्त जिल्हा शल्यचिकित्सक डॉ. चंद्रकांत क्षीरसागर, निवासी वैद्यकीय अधिकारी डॉ. श्रीकांत कुलकर्णी, विविध रुग्णालयांचे वैद्यकीय अधीक्षक, तज्ज्ञ डॉक्टर, वैद्यकीय संघटना आणि सामाजिक संस्थांचे प्रतिनिधी उपस्थित होते.

पशुधनाच्या पाण्याच्या टँकरची संख्या वाढवा- आ. समाधान आवताडे

पंढरपूर (कटूसत्य वृत्त):- पंढरपूर-मंगळवेढा विधानसभा मतदारसंघातील दुष्काळी परिस्थितीमुळे पशुधनाच्या पिण्याच्या पाण्याचा प्रश्न गंभीर बनला आहे. जनावरांची संख्या आणि त्यांच्या प्रत्यक्ष पाण्याची गरज लक्षात घेऊन प्रति जनावर पिण्याच्या पाण्याचे प्रमाण लिटरमध्ये वाढवावे, तसेच त्यानुसार टँकरची संख्या वाढवून पुरेसा पाणीपुरवठा करावा, अशी मागणी आमदार समाधान आवताडे यांनी ग्रामविकास मंत्री तथा सोलापूर जिल्ह्याचे पालकमंत्री जयकुमार गोरे यांच्याकडे निवेदनाद्वारे केली आहे. या मागणीची दखल घेत पालकमंत्री जयकुमार गोरे यांनी संबंधित विभागाला तातडीने आवश्यक कार्यवाही करण्याचे निर्देश दिले आहेत.

मतदारसंघातील गावांमध्ये पावसाअभावी पाणीटंचाई तीव्र झाली असून, त्याचा फटका

नागरिकांसह पशुधनालाही बसत आहे. जनावरांची तहान भागविण्यासाठी पशुपालकांना मोठी कसरत करावी लागत आहे. दुष्काळामुळे चारा आणि पाण्याची व्यवस्था करताना पशुपालकांवरील आर्थिक भार वाढत असून, जनावरांचे संगोपन करणेही जिकिरीचे बनले आहे. या पार्श्वभूमीवर पशुधनाच्या पिण्याच्या पाण्याचा प्रश्न मार्गी लावण्यासाठी आमदार समाधान आवताडे यांनी शासनदरबारी पाठपुरावा केला आहे.

शासनाच्या सध्याच्या निकषांनुसार मोठ्या देशी जनावरांसाठी दररोज ३५ ते ४० लिटर, तर लहान जनावरांसाठी १० ते १५ लिटर पाणी गृहीत धरले जाते. संकरित गाईसाठी दररोज १०० ते ११० लिटर, तर लहान संकरित गाईसाठी ३५ ते ४० लिटर पाणी आवश्यक असते. मात्र, मतदारसंघातील गावांमधील पशुधनाची एकूण संख्या आणि जनावरांच्या प्रत्यक्ष पाण्याची गरज लक्षात घेता, सध्याच्या निकषांनुसार मंजूर होणारे पाणी अपुरे पडत असल्याचे आमदार आवताडे यांनी निवेदनात निदर्शनास आणून दिले आहे.

केवळ प्रचलित निकषांनुसार पाणी मंजूर करण्याऐवजी संबंधित गावातील पशुधनाची संख्या, जनावरांचा प्रकार आणि त्यांना दररोज लागणारे पाणी यांचा विचार करून प्रत्येक जनावरासाठी पिण्याच्या पाण्याचे प्रमाण लिटरमध्ये वाढवावे. त्यानुसार गावनिहाय पाण्याची गरज निश्चित करून आवश्यक तेवढे टँकर मंजूर करावेत, अशी मागणी आमदार समाधान आवताडे यांनी केली आहे. जनावरांच्या प्रत्यक्ष गरजेइतके पाणी उपलब्ध झाल्यास पशुधनाची तहान भागविण्यास मदत होईल, असेही त्यांनी निवेदनातून निदर्शनास आणून दिले आहे.

दुष्काळाच्या काळात पशुधनाचे संरक्षण होण्याबरोबरच पशुपालकांना आर्थिक अडचणींचा सामना करावा लागू नये, यासाठी हा प्रश्न प्राधान्याने सोडविण्याची आवश्यकता त्यांनी अधोरेखित केली. आमदार समाधान आवताडे यांनी केलेल्या मागणीची पालकमंत्री जयकुमार गोरे यांनी दखल घेत संबंधित विभागाला तातडीने कार्यवाही करण्याचे निर्देश दिल्याने, दुष्काळग्रस्त भागातील पशुपालकांना दिलासा मिळण्याची अपेक्षा व्यक्त होत आहे.

महात्मा फुले महसूल लोकअदालतीत जमीनविषयक अर्धन्यायिक प्रकरणे तडजोडीने निकाली काढणार

सोलापूर, (कटूसत्य वृत्त):- महात्मा ज्योतिराव फुले महसूल लोकअदालत अभियानांतर्गत जमिनीशी संबंधित दाखल अर्धन्यायिक प्रकरणे आपापसातील सहमतीने (तडजोडीने) निकाली काढण्यासाठी सोलापूर जिल्ह्यात तालुकानिहाय लोकअदालतींचे आयोजन करण्यात आले आहे. या अभियानांतर्गत अपर जिल्हाधिकारी, उपविभागीय अधिकारी आणि तहसीलदार यांच्या न्यायालयांमध्ये प्रलंबित असलेली तडजोडीने निकाली निघू शकणारी प्रकरणे संबंधित पक्षकारांच्या संमतीने निकाली काढण्यात येणार आहेत.

या लोकअदालतींच्या माध्यमातून संबंधित पक्षकारांनी आपल्या प्रकरणांच्या अनुषंगाने आवश्यक कागदपत्रांसह संबंधित कार्यालयात उपस्थित राहावे, असे आवाहन करण्यात आले आहे. उपविभागीय अधिकारी यांच्या न्यायालयातील प्रकरणांसाठी ४ नोव्हेंबर २०२६ आणि १६ डिसेंबर २०२६, तर तहसीलदार यांच्या न्यायालयातील प्रकरणांसाठी ३ नोव्हेंबर २०२६ आणि १५ डिसेंबर २०२६ रोजी लोकअदालती आयोजित करण्यात आल्या आहेत.

अपर जिल्हाधिकारी यांच्या न्यायालयातील प्रकरणांसाठी २६ नोव्हेंबर २०२६ रोजी माढा तहसील कार्यालयात माढा व करमाळा तालुक्यांसाठी, २७ नोव्हेंबर २०२६ रोजी माळशिरस विभागाच्या उपविभागीय अधिकारी कार्यालयात माळशिरस तालुक्यासाठी, तर १७ डिसेंबर २०२६ रोजी पंढरपूर तहसील कार्यालयात पंढरपूर, मंगळवेढा व सांगोला तालुक्यांसाठी लोकअदालत होणार आहे. तसेच, १९ जानेवारी २०२७ रोजी अपर जिल्हाधिकारी कार्यालय, सोलापूर येथे उत्तर सोलापूर, बार्शी, अक्कलकोट, दक्षिण सोलापूर व मोहोळ या तालुक्यांतील प्रकरणांसाठी लोकअदालत आयोजित करण्यात आली आहे.

संबंधित पक्षकारांनी आपल्या प्रकरणांची माहिती घेऊन नियोजित तारखेला संबंधित कार्यालयात उपस्थित राहावे व आपापसातील सहमतीने प्रकरणे निकाली काढण्यासाठी सहकार्य करावे, असे आवाहन अपर जिल्हाधिकारी गणेश निऱ्हाळी यांनी केले आहे.

पंढरपुरात'स्वच्छतेतून विठ्ठलसेवा' अभियानाला लोकसहभागाची साथ: 18 टन कचरा संकलित - मुख्याधिकारी महेश रोकडे

पंढरपूर (कटूसत्य वृत्त):- लाखो वारकऱ्यांचे श्रद्धास्थान असलेल्या चंद्रभागा नदीचे वाळवंट स्वच्छ, सुंदर आणि निर्मळ ठेवण्याच्या उद्देशाने पंढरपूर नगरपरिषदेच्या वतीने 'स्वच्छतेतून विठ्ठलसेवा' हे विशेष स्वच्छता व श्रमदान अभियान अत्यंत उत्साहात राबविण्यात आले. लोकसहभागातून राबविण्यात आलेल्या या मोहिमेमध्ये तब्बल 18 टन कचरा संकलित करून त्याची योग्य पद्धतीने विल्हेवाट लावण्याची व्यवस्था आली असल्याची माहिती मुख्याधिकारी महेश रोकडे यांनी दिली.

पंढरपूर नगरपरिषद, गाथामूर्थी रामभाऊ महाराज राऊत व शिष्य

परिवार व चातुर्मास मधील मंडळी तसेच विठ्ठल रुक्मिणी अध्यात्मिक वारकरी शिक्षण संस्था, श्री सदगुरू जोग महाराज गुरुकुल, श्री.विठ्ठल आश्रम, त्याचबरोबर खिलारी इन्फ्रास्ट्रक्चर प्रा.लि. यांच्या संयुक्त विद्यमाने हे स्वच्छता अभियान आयोजित करण्यात आले होते. स्वच्छता मोहिमेत 700 जणांचा सहभाग.

दर बुधवारी सकाळी 7.30 ते 9.30 या वेळेत चंद्रभागा वाळवंटात हे स्वच्छता अभियान नियमितपणे चालणार आहे.

संतांच्या पावन पावलांनी पुनीत झालेल्या या वाळवंटात भाविक आणि स्थानिक नागरिकांकडून मोठ्या प्रमाणावर प्लास्टिक, निर्माल्य आणि जुने कपडे टाकले जात असल्याने परिसर अस्वच्छ झाला होता. यावर उपाय म्हणून पालिकेने या मोहिमेचे आयोजन केले असल्याचे मुख्याधिकारी श्री रोकडे यांनी सांगितले.

या मोहिमेदरम्यान स्वयंसेवकांनी 'श्रमदानातून भक्ती' आणि 'सहभागातून स्वच्छता' अशा घोषणा देत उपस्थित नागरिक आणि भाविकांमध्ये स्वच्छतेविषयी जनजागृती केली. चंद्रभागा नदी आणि वाळवंट परिसर स्वच्छ राखणे ही केवळ प्रशासनाची नव्हे, तर प्रत्येक वारकरी आणि पंढरीप्रेमी नागरिकाची सामूहिक जबाबदारी आहे, असा संदेश यातून देण्यात आला असल्याचे गाथामूर्थी रामभाऊ महाराज राऊत यांनी सांगितले.

पंढरपूर शहर अधिक स्वच्छ, सुंदर आणि निरोगी ठेवण्यासाठी नगरपरिषदेने दर बुधवारी श्रमदान मोहीम आखली आहे. शहरातील सर्व सामाजिक संस्था, तरुण मंडळे, शाळा, महाविद्यालये आणि नागरिकांनी दर बुधवारी या अभियानात सक्रिय सहभागी व्हावे आणि 'स्वच्छ पंढरपूर-सुंदर पंढरपूर' या संकल्पनेला बळ द्यावे असे आवाहन मुख्याधिकारी महेश रोकडे यांनी केले आहे.

सीना-माढा योजना पूर्ण क्षमतेने सुरू ठेवण्यासाठी आ. अभिजीत आबा पाटील आक्रमक

माढा (कटूसत्य वृत्त):- माढा तालुक्यातील दुष्काळी परिस्थिती आणि शेतकऱ्यांची पाण्यासाठीची गरज लक्षात घेऊन आमदार अभिजीत आबा पाटील यांनी जलसंपदा मंत्री मा. श्री. राधाकृष्ण विखे पाटील यांची भेट घेत सीना-माढा उपसा सिंचन योजनेच्या प्रलंबित प्रश्नांवर ठोस भूमिका मांडली.

योजनेची क्षमता ४२५ क्यूसेक असल्याचा उल्लेख असताना प्रत्यक्ष पाणीपुरवठा केवळ २२० क्युसेक मर्यादित राहत असल्याने ही तफावत दूर करून योजना पूर्ण क्षमतेने सुरू करण्याची मागणी आमदार पाटील यांनी केली. पाईपलाईनची

जलसंपदा मंत्र्यांकडे ठोस मागणी!

दुरुस्ती, मोटारमधील तांत्रिक बिघाड तातडीने दूर करणे आणि उपलब्ध राखीव पाण्याचा पूर्ण क्षमतेने वापर करणे, या मुद्द्यांवर त्यांनी जलसंपदा मंत्र्यांचे लक्ष वेधले.

केवळ आश्वासनांवर न थांबता प्रत्यक्ष पाणी शेतापर्यंत पोहोचले पाहिजे, ही ठाम भूमिका मांडत कालवा सल्लागार समितीची बैठक तातडीने घेऊन संबंधित विभागांना कालबद्ध कार्यवाहीचे निर्देश देण्याची मागणीही करण्यात आली.

माढा तालुक्यातील शेतकऱ्यांना पाण्यासाठी संघर्ष करावा लागू नये, शेतीला वेळेत पाणी मिळावे आणि पिण्याच्या पाण्याचा प्रश्न मार्गी लागावा, यासाठी आमदार अभिजीत आबा पाटील यांचा सातत्यपूर्ण पाठपुरावा सुरू आहे.